

**GORA
BARÇA!**

VILAWEB

Suplement
especial
Dimecres
13 de maig de 2009
www.vilaweb.cat

ACERO/EFE

DUES NACIONS, DUES SELECCIONS!

**COPA DEL REI MESTALLA '09
EL 13 DE MAIG FEM-NOS SENTIR!**

Plataforma Proseleccions Esportives Catalanes Si vols seleccions catalanes feu-te col·laborador/a a

www.seleccions.cat

2008-2009 és, ja, una temporada per a l'antologia culé. XAVIER BERTRAL / EFE

El Barça es planta a la final de Copa fidel a un estil i una manera de fer.

Mara Aloy

A Benidorm plovia d'allò més. Era la primera ronda del llarg camí que havia de portar a València i es va fer incòmoda per la inclemència del temps, per la dificultat que implica sempre jugar en camps tan petits com amables i entusiastes, posats a punt per a l'ocasió. Plovia tant a Benidorm que la fotografia del partit no va ser cap jugada sinó un Joaquim Maria Pu-

yal, el radiofonista mític que explica el Barça, amagat sota un barret inaudit en un home de tanta elegància, protegint-se com podia de l'aiguat. Després vindrien l'Atlètic de Madrid i, seguits, l'Espanyol i el Mallorca. Allà a Son Moix només per un moment va semblar que el títol s'escapava però era un instant, fugisser. Que no podia aturar un dels somnis: jugar-se-la a València contra l'Athletic.

Hi ha qui diu que la Copa és com una competició de segona. Des-

prés de protagonitzar una Lliga inoblidable i una Champions tensa i valenta, la Copa, per a alguns, potser semblarà una competició menor. Però no ho és per a l'artífex d'aquest Barça de somni, per a un Josep Guardiola que en va jugar tres de finals, una al mateix Bernabeu que el primer cap de setmana d'aquest maig enlluernador va caure als seus peus amb aquell dos a sis inoblidable.

Hi ha un Barça de la Copa? Jugadors que tenen pocs minuts a la Lliga n'han estat els protagonistes principals, és cert. Però fer la distinció entre aquests i els que s'alineen amb més facilitat en diumenge seria una traïció al savi Guardiola. Si una cosa han après

tots és que aquest Barça és un sol equip. Que juga igual poses el nom que poses. Toca, passa, ofereix... la filosofia és tan senzilla com demolidora. Toca, passa, ofereix-te... si pot ser a la primera, si cal emportant-te al darrere dos jugadors rivals, sempre amb la mirada alta, res d'acotar el cap cercant la bimba.

El baló corre i corre, a una velocitat inaudita, en els peus d'aquest Barça que no amaga mai que vol més. Hi ha un vídeo al Youtube on es veu un fragment del concert de comiat de Lluís Llach. Entre el públic destaca Pep Guardiola cantant a crits aquell "Viatge a Itaca" que ha esdevingut l'himne de generacions sence-

res. Ho fa amb la naturalitat del fan, amb l'alegria de qui aprecia les coses que valen la pena, amb el coneixement de qui ha repassat una vegada i una altra la lletra de Kavafis que Llach va adaptar al somni local. Guardiola sap que és el viatge el que et fa ric, més que no el lloc on arribes. I per això ha preparat l'equip per a viatjar gaudint-ne del pas, de la ruta. A Madrid, contra l'Atlético, va ser Messi qui es va encarregar de remar i de quina manera amb tres gols d'or. Però contra l'Espanyol van ser Bojan i Piqué, a casa, els qui van marcar la ruta. I Pinto, el porter discret però amb cueta, parant un penal magistral a Mallorca n'agafaria el relleu. Va ser un espavi-

Els catalans **no tenim rei!**
ni en volem!

cup
l'alternativa necessària www.cup.cat

lat i va posar tan nerviós Martí amb els seus gestos i la seva xerrameca que el jugador del Mallorca va fallar. La nau va doncs cap a Itaca i tots saben que en un moment o un altre el destí passarà i els tocarà.

Viatge a Itaca

I en aquest coneixement tots saben de memòria la recepta, aquesta bitàcola que marca el rumb com una vella lletania: rep, passa, ofereix-te. Rep la pilota i passa-la de seguida, que sigui la bimba la que corre i no tu, que vagin els contraris al seu darrere i tu ofereix-te de seguida per a que torni al teu peu, toca-la, passa-la, ofereix-te. El futbol vist així és fàcil i senzill però els jugadors contraris no ho veuen pas. Corren i corren darrere la pilota que s'escapa una vegada i una altra.

Passi el que passi al final i s'axequin les copes que s'axequin, aquesta temporada 2008-2009 serà molt difícil que es pugui esborrar de la memòria dels culés. Poques vegades, molt poques, s'ha vist tant de bon futbol, tan ben concentrat i administrat, tan encertat i poètic alhora. A València avui hi haurà una oportunitat més però només serà això, una més. Amb respecte al rival, que és, a més, amic. Amb una proposta sincera i ben travada de joc, de mentalitat, de caràcter. Sense enganyar a ningú el Barça avui saltarà al camp com ha saltat tot el curs, directe a pel partit, a guanyar-lo i a gaudir sobre el camp.

Diu en Pep Guardiola no oblida aquella escena mítica de Wembley, de la primera Champions. Conten que els jugadors estaven molt nerviosos, que Stöitxkov pegava patades als mobles, que Salinas callava—cosa insòlita i que Guardiola mirava la pissarra com si volgués assegurar-se que se sabia la lliçó. I aleshores els va reunir Cruyff i com si no digués res de l'altre món va limitar la final més somiada de la història del barcelonisme a una sola frase: “Sortiu i gaudiu-ne”. Aquella tarda inolidable de maig el noi de Santpedor ens va fer gaudir però encara més ens està fent gaudir com a bojos tot aquest any. I que duri...

Ukitu, pasatu, eskaini...

Estilo eta jokatzeo era jakin baten bitartez iritsi da Bartzelona Espainiako Kopako finaleraino.

Euria gogotik ari zuen Benidormen. Lehen pausoa zen Valentziaraino eraman behar zuten bidean, eta ez zen batere atsegina izan: eguraldia txarra zen; gainera, zaila izaten da zelai txiki bezain abegikor eta bero horietan jokatzea, partidarako bereziki zainduta horietan. Hainbeste botatzen ari zuten Benidormen, non partidaren argazkian ez baitzen agertu inolako jokadirik, baizik eta Joaquim Maria Puyal, Bartzelonaren berri ematen duen irati esatari mitikoa: halako gizon dotorea kapelu arrotz baten azpian, euritik ahal bezala babestu nahian. Gero Atletico Madril iritsi zen, eta, horren ondoren, Espanyol eta Mallorca. Palman, Son Moix-en, halako batean bazirudien tituluak ihes egingo zuela, baina isant bat izan zen, pasakorra. Ezin zuten galarazi ametsetako bat: Valentziar jokatzea Athleticean kontra.

Batzuentzat, Kopa bigarren mailako lehiaketa da. Liga ezin ahaztuzko batean eta Txapelaren Liga bizi eta ausart batean protagonista izan ondoren, lehiaketa apala izango da Kopa batzuentzat. Baina ez da hala ametsetako Bartzelona hau sortu

duenarentzat, Josep Guardiolaentzat: hiru final jokatuz zuten, bat Bernabeun bertan, zeina bere oinetan izan baitu maiatz honetako lehen asteburu lilaragarrian, 2-6 ezin ahaztuzko horrekin.

Ba al dago Koparako Bartzelona berezi bat? Ligan guxti aritu diren jokalariek ez dira izan protagonista nagusiak, egia da. Baina Guardiola zuhurrari traizio egitea litzateke horiek eta igandeetan errazago jokatuz dutenak bereiztea. Denek zerbait ikasi badute, Bartzelona talde bakanak ikasi dute. Berridin jokatzen duela, zelaian batzuk nahiz besteak ari. Ukitu, pasatu, eskaini... filosofia soilak bezain txundigarria. Ukitu, pasatu, eskaini zure burua... ahal bada aurrenekoan, buruz bi aurkari utzirik, beti gora begira, burua baloien bila mugatu gabe.

Eta bizi-bizi doa baloia Bartzelonaren oinetan, Bartzelona hau ez baita sekula ezkutatzen, gehiago nahi baitu. YouTuben badago bideo bat, Lluís Llachén agur kontzertuaren zati batena. Entzuleen artean, han-txe Pep Guardiola, ozen bai ozen kantari *Viatge a Itaca*, belauaidi

osoentzako ereserki bihurturiko kanta. Zalearen naturaltasunaz kantari, meze-ri duten gauzekin gozaten dakienaren pozaz, Kavafisek idatzi eta Llachek bertako ametsetarako egokituriko hitzak behin eta berriz irakurri dituenaren ezagueraz. Guardiola badaki bizaia berak aberasten zaituela, eta ez helmugak. Eta horrexegatik preparatu du taldea bideaz, itsasbideaz gozatu. Madrilen, Messik egin zuen arraun, eta nola, urrezko hiru golekin. Baina Espanyolen kontra Bojan eta Pique etxe-txakoei egin zuten. Eta Pintok, mototseko atezain zuhurrak, segida eman zion bidaia, Mallorcan penalti bat geldituz: erne ibili zen, eta hain urdur jarri zuen Martí bere keinuekin eta bere berriketarekin, non azkenean kale egin baitzuten Mallorca jokalariek. Ontzia badao, ba, lthaka aldera, eta denek dakite lehenago edo geroago patuak, ondotik pasatuta, ukitu egingo dituela.

Eta hori guztia gogoan, buruz dakite denek zer egin behar duten, bidea markatzeko bitakorak zer letania dakarren: hartu, pasatu, eskaini zure burua. Hartu baloia eta pasatu segituan, baloia mugitu dadila bizkor-bizkor, eta ez zu; doazela aurkariak haren atzetik, eta eskaini zure burua berriz oinetan edukitze; ukitu, pasatu, eskaini zure burua. Futbola, horrela ikusirik, erraza eta sinplea da, baina aurkariak ez dute

nondik pasatu. Lasterka eta lasterka ibiltzen dira baloian atzetik, behin eta berriz alde egiten die-eta.

Azkenean gertatzen dena gertatzen dela, eta irabazten diren kopak irabazten direla, Bartzelonaren zaleek ezin ahaztuko dute 2008-2009ko denboraldia. Gutxitan, oso gutxitan ikusi izan da hain futbol ona, hain ondo neurtua eta administratua, hain biribila eta hain poetikoa aldi berean. Gaur Valentziar beste aukera bat izango da, baina hori besterik ez da izango, beste bat. Aurkaria —adiskidea ere bada— errespetatuz. Jokaera, pentsaera, izazera zintzo eta ondo ehundua agertz. Inor eginagatu gabe, denboraldi guztian egin zuten bezalaxe aterako da gaur zelaia Bartzelona; partidaren bila, irabaztera eta gozatara.

Esaten dute Pep Guardiolaek ez duela ahaztu Wembleyko momentu mitiko hura, aurreneko Txapelaren Ligakoa. Kontatzen dute jokalariek arunt urdui zeudela. Stoixkov altxariek ostikoka ari zitzaiela, Salinas isilik egon zela —ondo gauza arraroa— eta Guardiola arbelari begiratzen ziola, ikasgaia bazekiela segurtatu nahian bezala.

Eta orduan Cruyffek denak bildu eta, bestela bezala, esaldi bakar batean laburtu zuen Bartzelonaren zaleen ametsetako finala: «Zozte eta goza». Maiatzeko arratsalde ezin ahaztuzko hartan, Santpedorko mutiak gozarazi egin zigan, baina are gehiago gozarazten ari zagar aruten. Eta segi dezala...

Irakurle maitea

Martxelo Otamendi
BERRIAko zuzendaria

Beharbada atentzioa emango dizu euskal-katalan gehigarri elebiduna argitaratu izan-nak. Horrelakoak gara zenbait euskaldun eta katalan. Ez dugu galtzen, ez dugu baldin nahi inolako aukerarik adiskidetasun, elkarlan eta solidaritatezko loturak sendotzeko gure herrien, hizkuntzen, herriaren eta kulturen artean.

Eta hegoaldeko hiriburua Valentziar, beste Iruñe horretan jokatuko den finala aukera ederda gure herrien adiskidetasun seinale bitxi hau ontzeko. Horregatik argitaratu dugu, orain arte sekula egin gabeko moduan, ele biko gehigarri bat bi taldeei buruz, Athletice eta Bartzel-

lonari buruz, biek ere gaur gaueko finala irabazi nahi duten honetan. Ele bitan idatzia da, baina gure bi ele nazionaletan idatzia: katalanez eta euskaraz. Eta bestea errespetuz hartzen du, edukiak lantzeko orduan, baten eta bestearen zaleen artean behar den bezala, egun hauetan eta gainerakoetan.

Bide batez, egokiera baliatuko dugu kultura katalaneko Valentzia erakusteko, gaur hartzen gaituen hiri hau, jendearekin eta kulturarekin konprometituriko Valentzia solidarioa, engaiatua.

VilaWeb-entzat eta BERRIAREN-tzat, bion gehigarri hau kaleratzeak erakusten du beste proiektu asko jarritakuegula martxan, lanari ekiten badiegu. Nonbaitetik hasi behar, eta futbola aitzakia ona da. Horregatik esaten dugu Gora Barça eta Visca Athletic.

Baina kontuz!, ez zaigu-eta berdian zeinek irabazten duen. Eskuinean sinatu duenak Bartzelonak irabaztea nahi du, eta ezkerrekoak, Athletice irabaztea.

Benvolgut lector-a

Vicent Partal
Director de VilaWeb

Potser vos cidarà l'atenció la publicació d'aquest suplement bilingüe basco-català. Som així alguns bascos i alguns catalans. No perdem, no volem perdre cap oportunitat ni una d'enfortir els llaços d'amistat, col·laboració i solidaritat entre els nostres dos pobles, llengües, gent i cultures.

La final que es juga avui a la capital del sud, aquesta altra Iruña, a València, ens ha semblat una oportunitat excepcional per a posar en pràctica d'una manera gens habitual aquest desig de confraternització dels nostres pobles. Per això publiquem, en una experiència inèdita fins ara, un sol suplement

bilingüe amb informació dels dos clubs, Athletic i Barça, que aspiren a guanyar la final d'aquesta nit. És bilingüe però bilingüe en les nostres dues llengües nacionals, català i euscar. I és respectuós amb l'altre, a l'hora de tractar els continguts, com hauria de ser aquestes dies i sempre la relació entre les nostres dues afeccions.

De pas aprofitem per a ensenyarvos la València de cultura catalana, aquesta ciutat que avui us rep, la València solidària també amb la gent i amb la cultura, compromesa.

Per a VilaWeb i per a Berria la publicació d'aquest suplement conjunt és una demostració de que si ens posem a la feina podem posar en marxa molts projectes conjunts. Per algun lloc cal començar i el futbol és una bona excusa. És per això que diem Gora Barça i Visca Athletic.

Ep!, però no ens fa igual qui guanye. El que signa a la dreta vol que guanye el Barça i el que ho fa a l'esquerra vol que guanye l'Athletic.

Eskubide osoz!
Amb tot el dret del món!

ciemen **nationalia**

centre internacional escarré per a les minories ètniques i les nacions
Nazio eta gutxiengo etnikoerazko Eskarré nazioarteko gunea
<http://www.ciemen.cat>

el diari digital de les nacions sense estat
Estahura gabeko nazioen egunkari digitala
<http://www.nationalia.com>

Bojan Krkic

«De vegades buscava un familiar basc per poder jugar a l'Athletic»

Amb 18 anys, ha marcat a la Catedral defensant els colors del Barça i els de Catalunya, admira la feina del club biscaí amb el planter i espera per aquesta nit una festa del fùtbol.

J.B.M.

Bojan Krkic és precoç. Ha fet anuncis de Gillette sense tenir un pèl a la barba. Ha marcat més gols que ningú a les categories inferiors i ha estat capaç de ser el refugi de l'esperança per als cules en una temporada, l'anterior, en què els mites es marci en l'auto-complaença. Avui, amb 18 anys, serà protagonista en la seva primera final de Copa.

P En aquesta competició ho ha jugat tot i ha fet quatre gols. Seria injust no veure'l avui a l'equip titular del Barça?

R Injust no. Tal com està l'equip qualsevol de nosaltres pot ser titular en un partit com aquest. No és que senti la Copa com el meu torneig però sí que és veritat que hi he participat molt i potser sí que tinc unes ganes especials de guanyar-la. És una bogeria. Miro enrera als últims dos anys i la projecció ha estat espectacular. M'estan passant coses que no m'hauria imaginat mai que podrien passar. I la veritat és que les estic disfrutant al màxim.

P A Bilbao ja el coneixen força bé perquè ha marcat dos gols a San Mamés (un amb el Barça i l'altre amb Catalunya) Què sent un noi de 17 anys fent un gol a la Catedral?

R Uff! És especial marcar a San Mamés. És un camp molt espectacular, es nota que té molta histò-

«Batzuetan, senide euskaldun baten bila ibiltzen nintzen Athleticen jokatu ahal izateko»

18 urte ditu, eta bi gol sartuak dauzka San Mamesen: bat Bartzelonarekin, bestea Kataluniarekin. Miretsi egiten du Athleticen filosofia, eta gaurko futbolaren festa izango dela uste du.

Bojan Krkic bizkorra da. Gilletteren iragarkiak egin izan ditu, batere bizirik izan gabe. Beheko mailetan beste inork baino gol gehiago sartu ditu, eta esperantzaren iturri izan zen aurreko denboraldian, taldeko mitoa bertan goxo eginda zimeltzen ziren bitartean. Orain, 18 urte ditu. Kopako finalean izango da aurreneko aldiz.

Lehiaketa honetan dena jokatu duzu, eta lau gol sartu. Bidegabeari litzateke finalean Bartzelonako titularra ez izatea?

Bidegabeari ez. Taldea dagoen bezala egonda, gutako edozein izan liteke titular horrelako partida batean. Kopa ez dut neurere sentitzen, baina egia da gogotik hartu dudala parte, eta behar bada badut, bai, gogo bezera irabazteko. Erokeria da. Atzera begiratzen dut, eta sekulakoa izan da azken bi urteetako proiektioa. Burutik pasatu gabeko gauzak ere gertatu zaizkit. Eta, egia esateko, ezin gehiago gozatzeko ari naiz.

Bilbon ondo ezagutzen zaituzte, bi gol sartu baitituzu San Mamesen: bat Bartzelonarekin eta bestea Kataluniarekin. Zer sentitzen du 17 urteko gazte batek Katedralean gol bat sartze duenean?

Ufa! Berezia da San Mamesen gola sartzea. Oso zelai ikusgarria da; ezagun du historia luzea duela. Esango nuke nire partidarik onenetako bat

bizi izan nuela han. Euskal Herria-Katalunia partida izan zen, hain zuzen. Batez ere giroak hunkitu ninduen. Izugarria. Oso oroitzapen ona daukat.

Zer bait duzu gogoan bereziki?

Dudarik gabe, bi taldeak zelaira atera zireneko. Kataluniako ereserki jarri zutenean, Euskal Herriko selekzioak eta euskal zaleek txalo egin zuten, eta euskal ereserkiarekin, katalanek ere txalo egin zuten. Zaleak senideturik daude, eta giro elektrikoa sortu zen. Sekulako festa izan zen. Horrek eman zidan atentzia batez ere. Eta gero, gainera, partida biribil-biribila jokatu nuen eta gola sartu. Entzutekoa zen estadioko buia. Ea horrelako zortea dudan finalean, aukera baldin badut.

Etxeko zortzi jokalaria aritu ziren Bernabeuko gol zaparradan, baina hori ez da horrela izan beti, eta norbaitek lantzen baldin badu harrobia, Athleticen lantzen du. Beheko mailetan zinez, ez zenien inbidia pixka bat Athleticen ari ziren gaztetxoek, errazagoa zutelako lehen taldera iristea?

Tira, ia ez; ordurako ni banintzen Bartzelonako lehen taldekoa, eta hori ohore handia da niretzat, beti amestu dudana. Baina inbidia izatekoa da Athleticen jokalariz gazteekin egiten duten lana. Gazteagoa nintzenez bai, inbidia sana nuen, se-

lekzioko kide batzuk ordurako arituak zirelako jokatzeko edo entrenatzeko Athleticen lehen taldean, edo deialdian sartu zituztelako. Batzuetan, pentsatzen nuen ez zela txarra izango senide euskaldunen bat aurkitzea han jokatu ahal izateko eta pauso batzuk aurreratzeko. Baina nire helburua Bartzelonan jokatzeko izan da beti, eta gai sentitzen naiz merezi dudala erakusten segitzea.

Zure ustez, zer gertatuko da gaur gauen Mestallan?

Oso partida borrokatu izango da. Irudipena daukat Athletic partida honetarako prestatzen ibili dela, eta asko neurtu duela Ligako azken gehiagoketan. Arrunt bizia izango da. Jokalari batzuk ezagutzen ditut, selekzioan elkarrekin ibili garelako: Javi Martinez, Susaeta... Ondo ezagutzen ditut, eta onak dira. Sekula ez naiz izan Kopako finalean, baina uste dut sekulako giroa izango dela. Futbolaren festa izugarri bat. Eta, batez ere, baten eta bestearen zaleak ikusi nahi ditut, senideturik dauden bi zale multzuetan. Lehen aipatu ditut, ba, Kataluniarekin San Mamesen jokatu genueneko giroa; ba, antzeko zerbait espero dut.

Badakizu Caparrosek zelaian euskaraz eginarazten diela jokalariei, aukariak jakin ez dezan zer dioten? Zuek ere beste hainbeste egiten duzue?

[Barrez] Txikiak horiek garrantzia izan dezakete, baina ez dute erabakitzen partida. Denak laguntzen du. Egia esan, guk egiten dugu hori. Zelaian, Piquerekin hitz egin behar badut, katalanez egiten dut, eta Iniestarekin, bereziki, gaztelaniaz. Abantaila izan liteke, bai, baina, egia esanda, ez dugu asko pentsatu horretaz.

Hiru tituluak irabazterik bai? Oraindik denbora pixka bat behar da. Baina gero eta gutxiago. Inoiz ez dugu pentsatzen gurtzan batera, hiru tituluetan batera. Daukagun pentsaerari esker heldu gara honaino. Partidaz partidaz joateko kontu horrek topikoa dirudi, baina egia da. Batez ere, burua ondo prestatuta edukitzea partida erabakigarriarok. Finalerako, hala nola Mestallarako.

Orain arte, zerk egin dizu zirrararik handiena Bartzelonako jokalariz gisa?

Oso gogoan dut beheko taldearekin entrenatzera Ciutat Esportiva joan nintzen batean. Esan ziguen lehen taldearen deialdian sartuko gintuzte, Egipton lagunarteko partida bat jokatzeko. Eta, jakina, zirrarra handia egin zidan aldagelan sartzeak, jokalariei hainbat aldaketak, hainbat aldatzeak, hainbat aldatzeak, leku berean. Horrek zirrarra handiagoa egin zidan, futbol zelaian baino. Izan ere, zelaian futbolean aritzen zara, eta beti aritu izan zara horretan. Tira; behar bada, herabe samar sentitzen zara munduko jokalaririk onenekin egonda, baina ondo...

Harro zaude zure heriaz, Linyolaz (Pla d'Urgell, Lleida). Denak Valentziara etorri al dira?

[Barrez] Denak ez, baina espero dut asko izatea harmailetan, eta Bartzelonarekin nola irabazten dudana ikustea.

ria. M'atreviria a dir que he viscut un dels millors partits de la meua vida allà. T'estic parlant de l'Euskal Herria-Catalunya. Em va impressionar especialment l'ambient que ens vam trobar. Espectacular. En tinc un record molt maco.

Et quedes amb alguna imatge en especial?

R Sens dubte amb la del moment en què vam sortir al camp els dos equipos. Quan sonava l'himne de Catalunya la selecció d'Euskal Herria i els aficionats bascos aplaudien i quan va sonar l'himne basc i els catalans també van aplaudir. Són aficionats germanes i hi havia un ambient elèctric. Va ser una festa increïble. Va ser el que més em va cridar l'atenció. I després, és clar, va passar que el partit em va sortir rodó i vaig aconseguir marcar.

«La mentalitat és anar partit a partit. Sembla un tòpic però és així. Per això hem arribat aquí»

«San Mamés va ser espectacular. Ambient elèctric entre dues aficions germanes»

L'esclat de l'Estadi va ser impresionant. Espero tenir tanta sort a la final si se'm planteja l'oportunitat.

Van acabar amb 8 jugadors fets a casa a la golejada al Bernabeu però això no ha estat sempre així i si hi ha un equip que treballa el planter és l'Athletic. A les categories inferiors no sentia una mica d'enveja respecte els nens que jugaven a l'Athletic perquè tenien el camí més fàcil al primer equip?

R Home, l'any passat no, perquè jo ja era jugador del primer equip del Barça i ja saps que a mi això m'omple d'orgull perquè sempre he volgut ser això. Però si que és envejable la feina que fan amb els jugadors joves. Quan era més petit sí que sentia enveja sana per-

què coincides amb companys a la selecció i ells ja havien tingut l'oportunitat de jugar o entrenar o anar convocats amb el primer equip de l'Athletic. I a vegades pensava... estaria bé buscar un familiar basc per poder jugar allà i saltar-me uns quants passos. Però el meu objectiu ha estat sempre ser jugador del Barça i em sento capaç de seguir demostrant-ho.

Què s'imagina per aquesta nit a Mestalla?

R D'entrada m'espero un partit molt disputat. Em fa la sensació que l'Athletic s'ha estat preparant per aquest partit i ha dosificat bastant als últims partits de Lliga. Serà molt intens. Conec a alguns jugadors de coincidir a la se-

lecció amb ells. Javi Martínez, Susaeta... els conec molt bé i tenen molt nivell. Jo no he estat mai en una final de Copa però quan hi penso m'imagino un gran ambient. Una gran festa del futbol. I el que més ganes tinc és de veure dues aficions germanes. Una cosa molt semblant a la que t'explicava abans de l'ambient a San Mamés el dia que hi vam jugar amb Catalunya.

Sap que Caparrós fa que els jugadors parlin en euskera al camp perquè el rival no capti el que diuen? Vostés fan el mateix?

R (riu) Són donats que en el seu moment tenen importància però que no decideixen un partit. Tot ajuda. De fet, nosaltres ja ho fem servir. Si al camp he de parlar amb

el Piqué farà servir el català i si m'adreço a l'Iniesta ho farà en castellà. Potser sí que pot ser un avantatge però, la veritat, no hi hem pensat gaire.

De debó és possible guanyar els tres títols?

R Falta encara una mica de temps. Cada vegada menys. Ara bé, en cap moment pensem en global, en els tres títols. Si hem arribat aquí és per la mentalitat que tenim. Això d'anar partit a partit sembla un tòpic però és veritat. Sobre tot, estar mentalment preparats per als partits decisius. Per a les finals, com la de Mestalla.

Fins ara què és el que l'ha impressionat més de ser jugador del Barça?

R Recordo especialment un dia que vaig anar a entrenar amb el fi-

lial a la Ciutat Esportiva i ens van venir a dir que ens convocaven amb el primer equip per jugar un amistós a Egipte. I, és clar, em va impressionar molt més el fet d'entrar al vestidor, assegurar-me a la taquilla, canviar-me amb aquells jugadors, veure'ls allà, compartir el mateix espai. Això em va impressionar més que al camp de futbol. Perquè al camp jugues a futbol i tota la vida has estat fent això. Val, potser una mica cohibit perquè passes a jugar amb els millors jugadors del món però bé...

Vosté és un home orgullós del seu poble, Linyola (Pla d'Urgell). Han vingut tots a València?

R (riu) Tots no però espero que n'hi hagi molts a la graderia i que em vegin guanyar amb el Barça.

EL 7 DE JUNY SI TU NO HI VAS ELLS DECIDEIXEN EKAINAREN 7an ZU EZ BAZOAZ HAIEK ERABAKIKO DUTE

Athletic i Barça, futbol amb el poble

Es troben a València dues institucions que han representat els seus països en anys difícils.

Toni Padilla

Explicquen que l'amor de conveniència entre Barça i Athletic va néixer ja abans del franquisme, aquella època en que el poder utilitzava l'esport per als seus objectius parlant, per exemple, de «fúria espanyola». Durant el franquisme, però, ningú no explicava com havia nascut aquesta expressió. I no ho feien perquè va néixer en un partit entre les seleccions d'Espanya i Suècia del Jocs Olímpics d'Anvers, el 1920, fent la centrada Sabino Bilbao i José Maria María Belausteguigoitia, «Belauste», el gol. Els dos eren jugadors de l'Athletic. I el segon, un exmilitant del PNB, partit que va abandonar el 1930 quan va ser un dels fundadors d'Acció Nacionalista Basca (ANB). Una realitat, doncs, que poc tenia a veure amb aquella «fúria espanyola» que volia usar el franquisme. Perquè com es podia explicar tot plegat sense dir que l'autor d'aquell gol havia marxat a l'exili per cridar en un acte polític «Muera España»? Tocava, per això, amagar la realitat. Tocava utilitzar el futbol en una direcció, estirant cap al centre, perquè la gent no recordés que aquest esport també havia estat utilitzat per altres per estirar cap a l'exterior. I en aquesta banda de la cor-

da, aquesta que estirava contra el centralisme, és on sovint s'hi han trobat els protagonistes d'aquesta final, l'Athletic i el Barça, dos clubs vinculats al nacionalisme basc i català. I algú creu que va ser una casualitat que el franquisme decidís que el primer partit de futbol organitzat a Barcelona un cop les seves tropes van ocupar la ciutat el 1939 fos un Barça-Athletic? Era un partit per depurar a dos clubs que havien pecat amb els seus posicionaments polítics.

Fidelitat i compromís

L'Athletic i el Barça són dos clubs identificats amb un poble. Són clubs que han acollit a tothom qui estigués disposat a estimar els seus colors sense comprovar la seva afiliació política. Però inevitablement, en el subconscient popular, aquests dos clubs s'han identificat amb el nacionalisme, tot i que esportivament sempre han escollit camins diferents: L'Athletic s'ha recolzat en una política de jugar sempre amb gent de la casa. El Barça, en canvi, es basa en aquella estrofa de l'himne que diu que «tant se val d'on venim». De fet, només cal veure el perfil d'alguns dels presidents que van començar a marcar el rumb d'aquestes històriques entitats: Alejandro De La Sota (1911-17) i Manuel De la Sota (1926-29) a l'Athletic van ser grans partidaris de l'idea

de jugar només amb jugadors locals, i van ser també membres d'una família clau en els primers anys de vida del PNB. En canvi a Barcelona hi ha aquell home nascut suís i batejat Hans que moriria català amb una làpida on es llegeix Joan i no Hans: Joan Gamper, fundador i expresident del Barça en diferents períodes.

La casualitat va voler que la maduresa del nacionalisme políticament parlant arribés en els mateixos anys en que el futbol esdevenia una passió de masses, amb els dos clubs vivint la que era la seva primera època daurada. Va ser fàcil per això, que a Bilbao, la política de pedrera del club lligués de seguida amb el nacionalisme. I a Catalunya, Gamper va anar més enllà en decidir que el club s'adherís a la

Quan l'ombra del franquisme va caure sobre San Mamés i les Corts, Athletic i Barça ja eren més que dos clubs

campanya de la Mancomunitat del 1918 en favor de l'Autonomia de Catalunya, fet que va portar al diari nacionalista «La Veu de Catalunya» a escriure que el Barça ha passat «a ésser el club de Catalunya». Poc després arribaria un d'aquells dies que marquen el futur: l'afició blaugrana xiularia la Mar-

Catalunya i Euskal Herria. Dues aficions solidàries. ALBERT OUVÉ / EFE

xa Reial a l'estadi de Les Corts (1925), i el Barça quedaria agermanat per sempre més amb el nacionalisme català. Seguirien debats aferrissats entre partits com la Lliga de Francesc Cambó i ERC cercant tenir homes de confiança a la llotja de les Corts. I arribaria als anys trenta la figura de Josep Sunol i Garriga, el president blaugrana afusellat durant la guerra civil per ser diputat d'Esquerra Republicana. Quan precisament durant la Guerra Civil, al País Basc, hi havia per primer cop un lehendakari: el nacionalista José Antonio Aguirre... qui era exjugador de l'Athletic. També durant els anys trenta, molts directius i jugadors d'aquest club van participar acti-

vament en el naixement de la selecció que seria ambaixadora del País Basc durant la Guerra Civil. I va ser així que quan l'ombra del franquisme va caure sobre San Mamés i Les Corts, els dos clubs ja eren més que un club.

Quedava amagat aleshores a les graderies d'aquests temples del futbol l'element reivindicatiu, però va estar llest per ressorgir amb força amb la mort del dictador. I ho va fer de la mà d'aquella històrica ikurriña que va dur el Chopo Iribar amb Kortabarria al vell Atotxa el 1977 i de la multitud de senyeres catalanes que apareixerien al Camp Nou per a celebrar el gol de Reixach en el primer Barça-Madrid sense Franco, el 1975.

Bartzelona eta Athletic, futbola herriarekin

Garai txarretan beren herrialdeak ordezkatu dituzten bi erakunde elkartzeko dira Valentzian

Esaten dute frankismoa baino lehen sortu zela Bartzelonaren eta Athleticearen arteko maitasun komenentzia-zakoa. Frankismoan, botereak bere helburuen arabera erabili zuten kirola; esaterako, «espainolen furia» aipatuz. Garai hartan, ordea, inork ez zuten esaten nola sortua zen esaera hori. Eta ez zuten esaten, Espainia eta Suediaren partida batean sortu zelako 1920an, Anberesko Olinpiar Jokoetan, jokaldi jakin baten haritik: Sabino Bilbaok erdiratu zuen, eta Jose Maria Belaustegigoitia *Belauste*-k gola sartu. Biak Athleticeko jokalariek ziren. Eta, gainera, Belaustegigoitia EAJko kide izana; 1930ean alde egin zuen alderditik, eta beste bat sortu: EAE-ANV, Eusko Abertzale Ekintza.

Errealitateak, beraz, ez zuten zeri-kusi handirik frankismoak erabiltzen zuten «espainolen furia» harekin. Izan ere, nola esplikatu nondik zetorren esaera, esan gabe gol hura sartu zuenak erbestera alde egin zuela, ekitaldi politiko batean «Espainia errekarra!» oihukatzeagatik. Errealitateak ezkutatu beharra zegoen. Kiroala alde batera erabili beharra zegoen, lepoa erdialdera luzatuz; hartara, jendea ez zen gogoratuko beste batzuek ere erabili izan zutela kirol hori, baina lepoa kanpoaldera luzatzeko. Eta sokaren alde horretan, zentralismoaren kontra egiten zuten alde horretan, askotan elkartzeko dira final honetako protagonistak, Athletic eta Bartzelona, euskal nazionalismoari eta nazionalismo katalanari lotuak. Eta inork uste al du kasualitate izan zela frankismoak erabaki izana 1939an Bartzelona okupatu ondoren bertan jokaturiko lehen partida Bartzelona-Athletic izatea? Bi klubetan garbiketa egiteko partida bat izan zen, biek ere bekatua egina baitzuten beren jarrera politikoekin.

Athleticek eta Bartzelonak bat egiten dute zeinek bere herriarekin. Bietan, ongi hartzen dute klubaren koloreei atxikitzen zaien nornahi, pentsaera politikoa kontuan hartu gabe. Baina, ezin bestela izan, bi klubak nazionalismoarekin identifikatu izan dira herriaren subkontzientean, nahiz eta bide bereziak hartu dituzten kirol aldetik: Athleticek etxeko jendearekin jokatzearan alde egin du; Bartzelonak, aldiz, ereserkiaren honako hitz hauek ditu oinarri: «Ez du inportarik nondik gatozen». Hain zuzen, ikusi besterik ez dago zer-nolako presidenteez ireki zuten bi erakunde historikoen bidea: Athleticean, Alejandro de la Sotak (1911-1917) eta Manuel de la Sotak (1926-29) bertako jokalariek bakarrik jokatzearan alde egin zuten, eta EAJren hasierako urte haietan giltzari izaniko familia bateko kideak ziren biak; Bartzelonan, aldiz, Suitzan jaiotako gizon bat, Hans deituta, katalan hil zen eta haren hilarrian Joan ageri da, eta ez *Hans*: Joan Gamper zen, Bartzelonaren sortzaile eta behin baino gehiagotan presidentea izana.

Halabeharrik nahi izan zuen nazionalismoaren helduaroa —politika aldetik— bat etortzea futbolaren zabalduarekin, bi taldeak urrezko lehen garaian zirela. Horregatik, Bilbon segituan lotu zen harrobiaren aldeko politika nazionalismoarekin. Eta Katalunian, Gamper urrunago joan zen: Bartzelonak babesa eman

zion 1918an Mankomunitateak Kataluniako Autonomiaren alde eginiko kanpainari, eta horrek hauxe esanarazi zion *La Veu de Catalunya* egunkari nazionalistari: «Kataluniako taldea bihurtu da». Handik gutxira, etorkizunerako mugarri bat jarri zen: zaleek txistu egin zioten *Errege Mar-*

txa-ri Corts-eko estadiora (1925), eta Bartzelona nazionalismo katalanarekin lotuta geratu zen sekula betiko.

Ika-mika gaiztotuak ere izan ziren alderdien artean; hala nola Francesc Camboren Lligaren eta ERCren artean, denek nahi baitzuten beren konfiantzako gizonak izatea Corts-eko oherrezko harmailetan. Eta 30eko urteetan Josep Suñel i Garriga presidentea heldu zen, 36ko gerran fusilatua ERCKo diputatua izateagatik. Justu orduan-

txe, gerra garaian, aurreneko aldiz lehendakari bat zuten Euskal Herrian: Jose Antonio Agirre nazionalista... eta Athleticeko jokalaria izana. Urte haietan bertan, taldeko zuzendaritzako kide eta jokalaria askok zuzenean parte hartu zuten selekzioa sortzen; 36ko gerra garaian, Euskal Herriaren enbaxadore izan zen selekzioa. Eta, hala, frankismoaren itzala San Mames eta Corts-era heldu zeneraino, bi taldeak talde baino gehiago ziren.

Frankismoan, futbolaren tenplu horietako harmailtan ezkututzen ziren aldarrikapenak, baina prest zeudien diktadorea hil zenean indarrez agertzeko. Eta halaxe gertatu zen 1977an Atotxan, Iribarrek eta Kortabarriak ikurrina ateratu zutenean, eta 1975ean *senyera* bazter guztietan agertu zenean Rexachen gola ospatzeko, Franco hil ondoren jokaturiko lehen Bartzelona-Real Madril partidari.

La Setmana

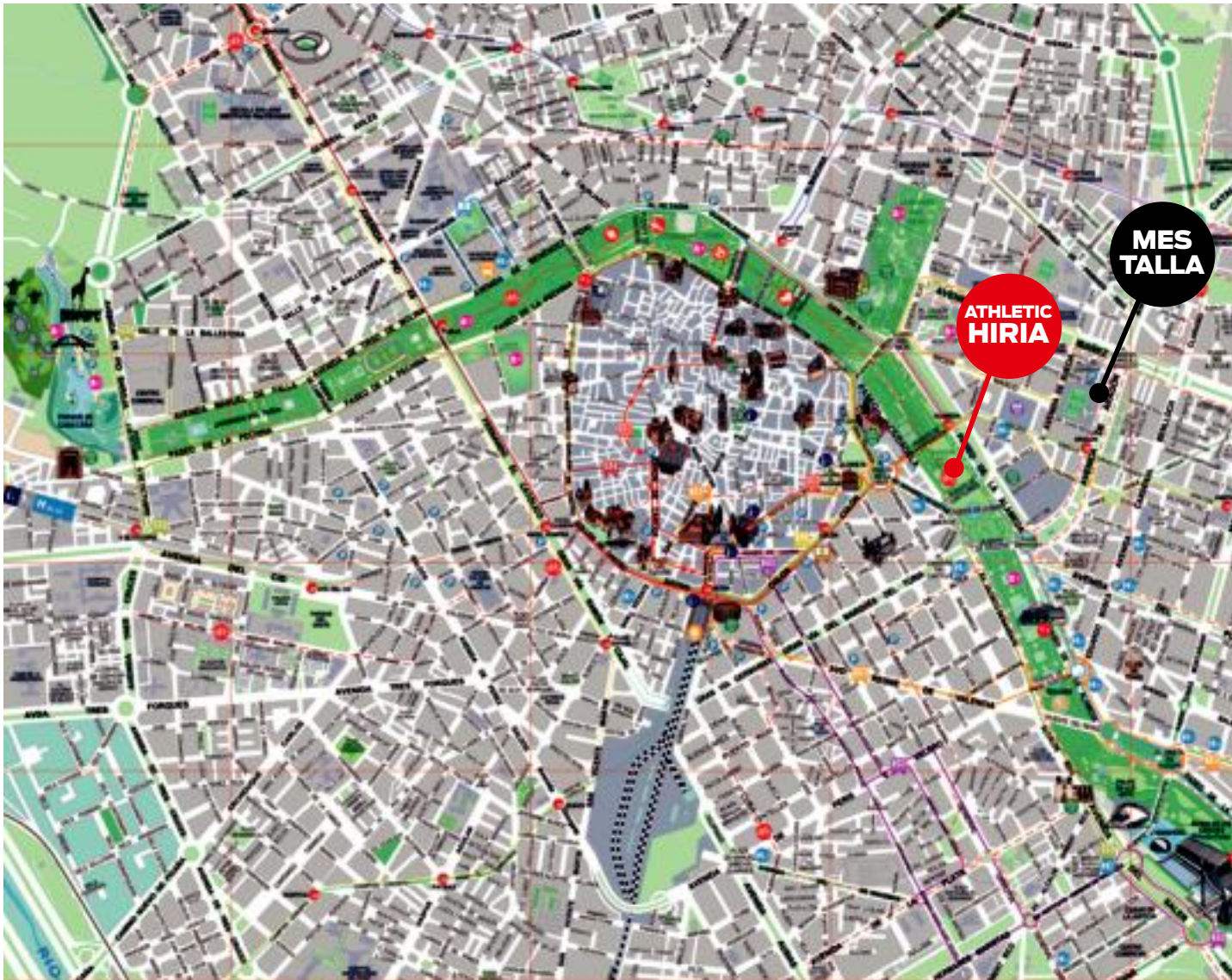
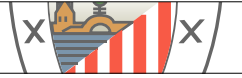
El canvi econòmic
De l'11 al 17 de maig

**Encare
el futur**

**Generalitat
de Catalunya**

tv3.cat/lasetmana
einescontralacrisi.genecat.cat

Benvinguts a València

Més enllà dels tòpics i els deliris de grandesa de l'alcaldeessa que ens governa, descobrireu una altra ciutat. I és una València oculta però viva i que desperta cada dia entre les Torres de Serrans i les de Quart, allà on s'alça un entramat medieval ple de racons màgics i tresors històrics, hereus i testimonis d'una identitat que ens fa germans. Una València que no renega d'aquesta identitat i que per això ix al carrer dos voltes a l'any per celebrar que continuem vius malgrat els 300 anys de derrotes, prohibicions i enganys.

Una València popular, mestissa, plena en barris on la vida bull i que conserven aquell antic encant que ha sobreviscut al pas dels anys. Una València veïnal, que s'organitza en associacions, entitats i plataformes que es reuneixen en casals, ateneus o edificis que aixoplugen moviments socials i culturals.

Una València verda, mediterrània, que vol conviure amb l'horta, amb aquesta horta tan amenaçada però viva encara, un oceà d'alqueries i palmeres, hereva del la tradició àrab i romana que l'ha marcat. La mateixa que arriba

amb tramvia fins a una mar escortada per barris que lluiten per defensar cases construïdes amb aquell toc modernista que es mescla amb les olors de sal. O que sobreviu entre pinars i dunes de platges verges salvades per les mobilitzacions populars o en les aigües salines d'un llac habitat per aus i peixos i pescadors que la solquen amb barques que es remen amb canyes i fang.

Una València que te memòria, que està orgullosa d'haver estat la darrera capital republicana i que per això ha recordat, defensat i homenatjat els noms de les milers i milers de víctimes de la repressió franquista que jauen en una immensa fossa comuna que l'Ajuntament ha volgut cimentar. Una València que ha sobreviscut a l'estafa de la "Transició Política" que ací és digué 'Batalla de València' i que fou protagonitzada per la violència extrema d'una extrema dreta que encara avui continua actuant amb una total i sospitosa impunitat. I és la València de Guillem Agulló, assassinat pels feixistes fa quinze anys, i la de totes les fornades de joves independentistes que encara criden amb ràbia "Ni oblit ni perdó!", o la de tants espais autogestionats per una tradició llibertària que sempre ha reviscolat.

Una València culta, moderna, que se suma a les campanyes per l'ensenyament en la llen-

gua pròpia en unes escoles públiques defensades per mestres i alumnes que desborden carrers per combatre les agressions de la Generalitat. Una València irreverent, transgressora, que viu als versos de Vicent Andrés Estellés, als personatges de Ferran Torrent o als cartells de Josep Renau i que manté teatres crítics mentre continua engendrant grans músics de jazz, cançó i rock que són boicotejats a la televisió pública i ignorats en les programacions de les festes locals. Una València que, tot i així, no es resigna a perdre aquestes festes i encara les viu com abans, alçant falles populars, jugant a pilota als trinquets o cantant albaides, a mitjanit, pels carrers silenciosos, entre dolçaines i tabals.

Una València, en definitiva, que avui us dona la benvinguda perquè encara batega, orgullosa i digna, dins el cor de la gent que se l'estima de veritat.

Xavi Sarrià

Escriptor i cantant dels Obrint Pas, buc-insígnia de la música en català feta des del País Valencià.

Ongi etorri Valentziara

Zientzien Hiriaz, Amerika Kopaz eta alkaterean gainerako handinakeriez harago, hemen hiri bat dago. Hiri ezkutu baina bizia, bere duintasuna aldarrikatzeko irrikaz.

Eta Valentzia, hain zuzen, Erdi Aroko bere hiri zoragarri horretan esnatzen da, altxor historikoetan aberats: Merkatu Zentrala, Micalet, Generalitatearen Jauregia..., denak ere batzen gaituen nortasunaren erakusgarri. Valentziak ez baitauka ahanzteko nortasun hori: urtean bitan, urriaren 9an eta apirilaren 25ean, milaka lagun ateratzen dira kalera zutik gaudela ospatzeko, 300 urtean pertsekuzioa eta debekuak sufrituagatik. Valentzia herrikoia, mestizoa, bizitasunez beteriko auzoak dituena, garai bateko xarmaz sorginduak. Elkarreak eta plata-

ZONA
BLAUGRANA

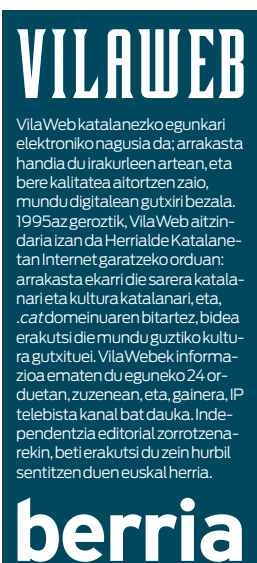
Per fer el mos, anar de tapes o dinar:

Nom ▸ Adreça [barri]

- **Centre de Cultura Contemporània "Octubre" ▸ C/ Sant Ferran, 12 [Ciutat Vella].** Seu social de l'Acció Cultural del País Valencià, punt de trobada i epicentre cultural de la ciutat on s'erbeixen cuina casolana a bon preu, envoltat de cultura, exposicions i llibres.
- **Bar "El Polp" ▸ C/ La Reina, 148 [El Cabanyal].** Cuina mediterrània de peix i arrossos a l'amenajat barri mariner del Cabanyal.
- **"Ca Pepica" ▸ Passeig Neptú [El Cabanyal].** Arrossos i cuina mediterrània junt a la mar i el port.
- **"La Canyeta" ▸ C/ Emili Baró, 90. [Benimaclet].** Menús assequibles a bon preu i bona qualitat.
- **"La Kañameria" ▸ C/ Prudenci Alcón i Mateu, 2. [Benimaclet].** Gastronomia del cànem amb menú diari bo i a bon preu.
- **Biocafé ▸ C/ Murta, 11. [Benimaclet].** Esmorzars i dinars elaborats amb productes ecològics. Menú diari a bon preu.
- **Restaurant "Yuso" ▸ C/ Cruz, 4. [Barri del Carme].** Arrossos i molt bona amb oferta de menú diari al centre històric de València.
- **Bar "Les Tendetes" ▸ Creuament entre Alborai i Almàssera.** En ple cor de l'horta valenciana, inomé a 5 minuts de la ciutat, es pot gaudir de totala cuina tradicional i casolana valenciana.
- **Bodega Valero ▸ Palleter, 51 [Barri Extramurs].** Entrepans, tapes i el clàssic barrejat valencià (semblant a la barreja berguedana).
- **Restaurant Can Bermell ▸ C/ Sauto Tomas, 18 [Barri del Carme].** Cuina tradicional valenciana. Especialitat en carns a la brasa.
- **La Mandragora ▸ s/ Mare Vella 15 [Barri del Carme].** Associació vegana situada al barri del Carme. Menús diaris diversos i de qualitat.
- **Restaurant El Rall ▸ c/ Tundidores 2 [Barri El Mercat].** Arrossos tradicionals al centre de València
- **Laika ▸ Carrer Turia 50 [Barri El Botànic].** Bons Entrepans i tapes en aquest local decorat amb elements de l'aeronàutica soviètica.
- **Tràfec d'Entrepans ▸ c/ Roters 16 [Barri del Carme].** Entrepans bons i ràpids al costat de les Torres de Serrans.
- **Bar El Pilar ▸ Plaça del Tossal [Barri del Carme].** Tapes tradicionals al cord del barri del Carme

Per sopar i fer un glop:

- **Centre Social-bar "Terra" ▸ C/ Baró de Sant Petrillo, 9. [Benimaclet].** Centre social amb cuina de tapes i entrepans fets amb productes valencians i ecològics, a preus populars i de gran qualitat.
- **Ca Revolta ▸ C/ Santa Teresa, 10. [Barri del Carme].** Seu social del col·lectiu Revolta on s'erbeixen sopars a base de tapes i entrepans. Espai recomanat per a prendre un copa, en bon ambient al centre històric de València.
- **Guirigall ▸ Carrer Doctor Beltrán Bigorra, 18 [Barri del Carme].** Bon ambient, bones copes i bones tapes. Disposa de pantalla gegant per a veure el partit.
- **La Cava del Negret. ▸ Plaça Negret 1 [Barri del Carme].** Situat al 'acollidora' plaça del negret del barri del Carme
- **Cafè Lisboa ▸ Plaça Doctor Collado 9 [Barri del Carme].** Situat davant de la Llotja de València, terrassa i local que ja són un clàssic a la ciutat de València.
- **El Glop ▸ Plaça de Benimaclet. [Benimaclet].** Històric pub del barri de Benimaclet, situat al cor del seu casc antic, on podréu fer una copa a ritme de rock, rap i reggae.
- **El Asesino ▸ Plaça del Cedre, 1 [Ce-**

VilaWeb katalanezko egunkari elektronikoa nagusia da; arrakasta handia du irakurleen artean, eta bere kalitatea aitortzen zaio, mundu digitalan gutxiri bezala. 1995az geroztik, VilaWeb aitindaria izan da Herrialde Katalanetan Internet garatzeko orduan: arrakasta ekarri die sarera katalanari eta kultura katalanari, eta, .cat domeinuaren bitartez, bidia erakutsi die mundu guztiko kulturagutzituei. VilaWebek informazioa ematen du eguneko 24 orduetan, zuzenean, eta, gainera, IP telebista kanal bat dauka. Independentzia editorial zorrotzenarekin, beti erakutsi du zein hurbil sentitzen duen euskal herrira.

Berria (www.berria.info) és l'únic diari d'informació general publicat en euskara. Va néixer el juny de 2003, cobrint el buit que va deixar al quòsc basc el diari Egunkaria, clausurat injustament per l'Audiència Nacional espanyola. És un diari independent, estàndard, nascut amb la vocació d'oferir un diari de qualitat a tots aquells lectors i lectores que han optat per viure en euskara i amb una més que acceptable quota de mercat, tenint en compte la realitat sociolingüística d'Euskal Herria. Treballa amb sensibilitat la realitat dels pobles sense estat, posant especial atenció a la realitat dels Països Catalans.

- dre]. El pub clàssic de la zona del Cedre, amb bona música i millor ambient.
- **Pink Club ▸ C/ Plaça Dr. Garcia Brustenga, 8 (darrere del C/ Primat Reig). [Benimaclet].** Bona música en un local situat a escassos metres del camp del Mestalla.
- **La Tabernaire ▸ c/ Dénia, 18 [Barri de Russafa].** Tapes elaborades de cuina tradicional i productes ecològics i regades amb vi de la terra.

Per passar-la bé:

- **Ateneu popular ▸ Carrer Pere Bonfill, 12. [Barri del Botànic].** Ambient social compromès i bon rotlló.
- **Cafenet ▸ Avda Blasco Ibáñez 113 [Cedre].** Punt de trobada de molts estudiants. Ambient alternatiu i relaxat per a fer una cervesa abans del partit.
- **Anòmia ▸ C/ de Ruaya n.º 4.** El millor jazz amb bon ambient en un dels locals històrics de la nit valenciana.
- **Fata Morgana ▸ c/ Calle Salas Quiroga 4. [Barri de Jesús].** Bona música i bon ambient al barri de Jesús, davant la popular i característica Finca Roja.
- **Dub Club ▸ C/ Jesús, 91 [Barri de Jesús].** Els millors djs i concerts de reggae i altres derivats de la música jamaicana.
- **Türmix ▸ c/ Doctor Chiari 8 [Barri del Carme].** Un dels punt calents de les nits al Carme.
- **Radio City ▸ Santa Teresa, 19 [Velluters].** Ambient festiu de tot tipus.
- **Flow ▸ Plaça d'Hondures, 35 [Ciutat Jardí].** El millor drum'n'bass per ballar i desconectar i celebrar la victòria d'alguns dels dos equips.
- **Cracken ▸ Plaça d'Hondures, 37 [Ciutat Jardí].** Ambient rocker a Ciutat de València.
- **Gondwana ▸ Carrer Cura Femenia**

- 6. [Barri de Russafa]. Restaurant a l'històric barri multicultural de Russafa.
- **Matisse ▸ Avinguda Campoamor 60 [Ciutat Jardí].** Pub ample i amb bona música situada enmig de la popular zona de bars de de Ciutat Jardí.
- **El Loco ▸ Erudito Orellana, 12 [Extramurs].** Sala de concerts de tany many mitjà. La nit del partit toquen la llegendària banda d'ska de Nova York The Toasters amb djs del col·lectiu Bredda.
- **Chill out ▸ Carrer de baix, 20 [Barri del Carme].** Local estit 'chill out' ben elegant.
- **Quart ▸ Carrer Guillem de Castro n.º 127 [Torres de Quart].** Bar d'ambient LGBT amb bon menjar i gresca.
- **Granma ▸ Carrer botànic, 22 [Jardí Botànic].** Local compromés vinculat als joves d'EU.
- **El Rojo ▸ Carrer Literato Azorín, 8 [Barri de Russafa].** Bon sopar i el bon clima de Russafa.
- **Jimmy Jazz ▸ Baja 28 [Barri del Carme].** Música jazz de qualitat i copenes i billar.
- **Carajillo ▸ Plaça Xuquer, 11 [prop de Mestalla].** El cafè més emblemàtic de la Plaça Xuquer.
- **M Club ▸ Perez Escrib 15.** Sala alternativa de rock and roll oberta gairebé tota la nit.

Per visitar i aprofitar el dia.

- **Barri del Cabanyal.** Barri mariner de la ciutat de València actualment amenaçat per l'especulació i el projecte d'enderrocament impulsat per l'Ajuntament de València, amb una ampla oposició social. Arquitectura tradicional valenciana i mariner.
- **Barri del Carme.** Centre històric de la Ciutat de València on encara podeu perdre's per carrerons d'encants i gaudir de les restes de la muralla que encerclava la ciutat, les Torres de Serrans i de Quart, el Micalet o La Lotja i el Mercat Central de València.
- **Horta de València.** Des del barri de llauradors de Benimaclet fins el poble "orxater" d'Alborai, es pot gaudir de l'impressionant Horta de València, la fertilitat de la qual ha mantingut l'economia valenciana durant segles. Actualment està amenaçada per la fal·lera constructora i diverses infraestructures.
- **Albufera de València.** Desplaçant-se amb cotxe o en bicicleta podeu visitar aquest espai natural que es troba entre el sud de la comarca de L'Horta i La Ribera Baixa. Meravellosos humedals envoltats, per una banda, d'horta i, per d'altra, de les dues costeres de El Saler i El Perelló.

Un país en moviment

Guanyi qui guanyi, no deixeu de murallars-vos els peus a la platja de la Malva-rosa. I si voleu endur-vos la banda sonora d'un país sovint desconegut que segueix cantant i ballant, podeu escollir entre Raimon i Ovidi Montllor; entre l'arrel tradicional d'Al Tall i Mi-quel Gil; entre la nova formada rockera encapçalada pels Obrint Pas i La Gossa Sorda; entre la nova cançó de Felu Ventura o Pau Alabajos o bé, optar per les cançons de batre de Pep Gimeno 'Botifarra', la veu dels llauradors i llauradores del País Valencià. D'un país que malda per sobreviure podeu obtenir més informació a:

- **Acció Cultural del País Valencià:** <http://www.acpv.cat>
- **Escola Valenciana:** <http://www.escolavalenciana.com>
- **Espai País Valencià al Principat:** <http://www.espaipaivalencia.org>

Selecció realitzada per Vilaweb i Berria amb el suport de Jordi Muñoz (Espai País Valencià), Natxo Calatayud (Centre Social Terra) i Xavi Sarrià (Obrint Pas).

formak sortzen dituen Valentzia hau, ateneoetan bildu eta eraikin osoak okupatzen dituena, hizkuntzaren eta kulturaren alde.

Baratzeekin batean bizi den Valentzia hau, arabiarren eta erromatarren tradizioa gogoan. Hondartzara tranbían doan Valentzia bat, auzotik auzora, Cabanyalen bezala borrokan, ukitu modernistako etxe apa baina apa in horien alde, kresala usainaz. Valentzia mediterranean bat, denboraren joanari aurre egiten diona, bizi-bizia auzotarrak salbaturiko Salerko pinadietan eta dunetan, Albufera dotorean, milaka hegazti, milaka arrain, arrantzaleak ontzietan, dena kainabera eta lokatzen.

Oroimean duen Valentzia hau, bere iragan gorri eta matxinoari uko egiten ez dióna, harro dagoena azken hiriburur errepublikanoa izan zelako eta, hortaz, krudelkeriarik latzenaz zigortu zetelako. Frankismoaren 20.000 biktimak omenatu dituena, nahiz eta Udalak zementuz azpiratu nahi zuen hobi komunera. *Trantsizio politikoaren* iruzurretik bizirik ateratzen dituen Valentzia hau, *Valentziako Gudu*ko eskuin muturrearen indarkeria bortitza gorabehera. Eta Guillem Agullo gazte erailaren Valentzia honetan, gazte independentistek

oihu egiten dute oraindik: «Ez dugu ahaztuko, ez barkatuko». Gune autogestioan Valentzia, tradizio libertarioari segi-ka.

Valentzia jantzi eta moderna, bertako hizkuntzan irakastearren aldekoa. Eskola kooperatibena, eskola publikoena, duintasuna defendatzen duena Generalitatearen politikak borrokatuz. Valentzia urratzailea, lotsagabea, Vicent Andres Estelles-en sukzo bertsoetako. Oraindik teatroak betetzen dituen Valentzia bat, antzerki talde berriak deskubritzen dituen eta Carmera, Micaletera eta Estrellara eramán. Jazz edo rock musikari handiak ematen dituena, nahiz eta telebista publikoan agertu ez. Herri festak galtzeari uko egiten dion Valentzia hau, herri fallak altxatzen dituena, trinketetara jotzen duena pilotan aritzera, eta, gauerdian, albadak kantatzen dituena, dultzaina eta atabala lagun.

Azken batean, egiaz hiria maite duen jendearen bihotzeko Valentzia, taupadaka, harro, duin.

Xavi Sarrià
Idazlea eta kantaria.
Obrint Pas Valentziako katalanezko musikaren ordezkarri nagusietako

Athletic Kopan

Irabazitako finalak

1901-1902: Bizkaia-Bartzelona	2-1
1902-1903: Athletic-Real Madrid	3-2
1903-1904: Athletic-Español Madrid	(aurkaria ez zen aurkeztu)
1909-1910: Athletic-Baskonia	1-0
1910-1911: Athletic-Español	3-1
1913-1914: Athletic-España	2-1
1914-1915: Athletic-Español	5-0
1915-1916: Athletic-Real Madrid	4-0
1920-1921: Athletic-Atl. Madrid	4-1
1922-1923: Athletic-Europa	1-0
1929-1930: Athletic-Real Madrid	3-2
1930-1931: Athletic-Betis	3-1
1931-1932: Athletic-Bartzelona	1-0
1932-1933: Athletic-Real Madrid	2-1
1942-1943: Athletic-Real Madrid	1-0
1943-1944: Athletic-Valentzia	2-0
1944-1945: Athletic-Valentzia	3-2
1949-1950: Athletic-Valladolid	4-1
1954-1955: Athletic-Sevilla	1-0
1955-1956: Athletic-Atl. Madrid	2-1
1957-1958: Athletic-Real Madrid	2-0
1968-1969: Athletic-Elx	1-0
1972-1973: Athletic-Castello	2-0
1983-1984: Athletic-Bartzelona	1-0
Galdutako finalak	
1904-1905: Real Madrid-Athletic	1-0
1905-1906: Real Madrid-Athletic	4-1
1912-1913: Racing Irun-Athletic	1-0
1919-1920: Barcelona-Athletic	2-0
1941-1942: Barcelona-Athletic	4-3
1948-1949: Valentzia-Athletic	1-0
1952-1953: Bartzelona-Athletic	2-1
1965-1966: Zaragoza-Athletic	2-0
1966-1967: Valentzia-Athletic	2-1
1976-1977: Betis-Athletic	2-2 (penaltietan)
1984-1985: Atl. Madrid-Athletic	2-1

29 urte besterik ez zuen. Gerra zibilaren aurretik beste lau aldiz irabazi zuen Kopa: 1930ean, 1931n, 1932an eta 1933an. Aparteko aipamena merezi du 1931ko talde hark. Mister Pentlanden aginduetara, 287 gol sartu zituen 88 partida ofizialetan. Mendeak erdia harrapatzerako, lau Kopa gehiago lortu zituen: 1943an, 1944an, 1945ean eta 1950ean. Ga-

Athletic i un altre

La Copa és una competició ben estimada pel l'Athletic. Amb ella, ha obtingut els èxits més destacats de la seva llarga història. L'ha guanyada 24 cops i n'ha estat finalista 11 vegades més.

La copa i l'Athletic són dos caps del mateix jou. Aquesta competició i el club de Bilbo estan estretament lligats. Des de bon començament van anar-se acumulant aquests títols, fet que n'ha propiciat que sigui el més desitjat. I cada temporada l'objectiu principal és el mateix: guanyar la Copa.

Cal viatjar lluny, fins a principis del segle XX, per a conèixer la primera victòria. Va ser al 1902 i a Bilbo hi havia dos clubs: l'Athletic i el Bilbo. Per celebrar que el rei d'Espanya, Alfonso XIII, havia arribat a la majoria d'edat es va jugar la Copa de la Coronació. Els dos clubs es van ajuntar jugant amb el nom de Biscaia. I van guanyar. Malgrat el club ho ha demanat reiterades vegades, encara avui no li han concedit aquell títol, guanyat en una final on es van enfrontar al Barcelona i on Juanito Astorkia i Cazeux marcaren els gols de la victòria.

L'any següent, el 1903, van aconseguir la primera Copa sota el nom d'Athletic. S'enfrontaren al Real Madrid i va ser un triomf disputat fins al final. A la mitja part, l'Athletic perdia 0-2, però a la segona part va arribar la revolució, on el rol del capità Astorkia va ser cabdal. Tot indica que, al descans, va realitzar un discurs molt dur. Amb aquella

energia afegida, van acabar guanyar 3-2. També van ser el guanyadors, novament, de la Copa de 1904. Però de la forma més fàcil: sense jugar. Els diferents clubs de Madrid havien protestat per les dates previstes i el calendari. I tot i que el dia de la final estava assenyalat amb anterioritat pel 26 de març, l'enfrontament entre els clubs espanyols va anar endarrerint la cita. L'Athletic, però, sí que es va presentar el dia de la final. Sense que aparegués cap contrari. L'altra eliminatòria la va guanyar l'Espanyol, que es va presentar a jugar la final el 30 de març. Aquesta vegada però, qui no hi va anar va ser l'Athletic no hi va anar. El president de l'Espanyol va atorgar al seu club la victòria, però els clubs madrilenys ho van considerar un frau i van concedir la victòria a l'Athletic. En aquelles tres primeres Copes, l'equip basc jugava de blanc i blau.

La següent victòria va arribar 6 anys després. Amb els colors ja canviats del blau al vermell. Degut a una casualitat, succeïda el Nadal de 1909, quan Juan Elordui, un estudiant bilbaí, va enfilar cap a Anglaterra. La direcció del club li havia encarregat la compra de 25 samarretes, cercant una millor qualitat. Lordui ho va deixar per l'últim dia, i quan va voler comprar-ne, ja no en queda-

ven. Va voler arreglar-ho i es va desplaçar fins a Southampton. Allà va adquirir 50 unitats i no pas 25. Blanques i vermelles, com els colors de l'equip d'aquella ciutat. El blau i el blanc van passar a la història. D'aleshores ençà, l'Athletic juga amb aquests colors. I aquella Copa de 1910 va tenir moltíssima importància a Bilbo. La van guanyar a Donostia contra l'equip local, el Vasconia Sporting. Que no era cap altre equip que la Real: com encara no tenia l'antiguitat d'un any per poder jugar, va fer servir aquell nom. Van guanyar 0-1 i les celebracions van ser importants. Fins a 3000 persones van rebre l'equip a l'estació d'Atxuri.

La següent dècada va començar de la mateixa manera: guanyant la Copa de 1911. I encara es va proclamar campió tres vegades més: 1914, 1915 i 1916. Era quan hi jugava Rafael Moreno 'Pitxitxi'. Entremig, el 1913, es va inaugurar l'estadi de San Mames. Allà 'Pitxitxi' va marcar el primer gol, en un amistós contra el Racing d'Irun. La victòria de la Copa el 1915 també té un significat especial: l'entrenador anglès William Barnes va canviar la concepció del joc i encara avui es diu que juguen amb aquella perspectiva. Malgrat no tot van ser alegries al voltant d'aquesta victòria. No es va celebrar degut a que un aficionat va morir atropellat pel tren a Deba. El títol de l'any següent també va ser especial: la triple victòria consecutiva es va permetre endur-se el trofeu cap a casa. I les celebracions van anar, paral·lelament, en concordança amb les victòries acumulades.

El 1921, la final es va jugar a San Mames. S'hi van aplegar 10.000 aficionats i van guanyar l'Atletico de Madrid per un

clar 4-1. Dos anys després l'Athletic va assolir la desena Copa. El club va fixar l'entrenador anglès Mister Pentland, que va assolir una victòria especial. Per una banda, perquè es commemorava el 25è aniversari del club i, per l'altre, perquè Pitxitxi havia mort el març de l'any anterior, amb 29 anys i degut a una febre tifoide. Abans que esclatés la guerra civil, l'Athletic encara guanyaria quatre Copes més: 1930, 1931, 1932 i 1933. Però cal una menció especial per l'equip de 1931. Sota la batuta de Mister Pentland, van anotar 287 gols a favor en 88 partits oficials. Quan el segle arribava l'equador, el club ja disposava de quatre copes més: 1943, 1944, 1945 i 1950. Era l'època dels davanters Zarra, Piru Gainza, Iriondo i Panizo. El 1945 s'hi va afegir Venancio.

Anys menys fructífers

La segona meitat del segle XX, però, no va ser pas tan fèrtil. Sis vegades més van fer-se amb la Copa. El títol de 1955 va ser el comiat de Zarra; el de 1956 va ser el vintè trofeu; el 1958 el van guanyar al camp del Real Madrid, acomiadant Piru Gainza; el de 1969 va ser el primer títol de Copa de Jose Angel Iribar; el de 1973 va ser el segon del zarauzitarra; i el de 1984 l'última victòria celebrada quan, un cop tranquil·litzat l'avalot entre els jugadors del Barcelona i de l'Athletic, es va poder celebrar com calia. Aquella copa es va guanyar gràcies al gol d'Endika.

Una competició, doncs, però moltes històries. Fet i fet, és la història d'un club. Potser per això sovintejava una frase comuna, en l'era de 'Pitxitxi', cada cop que s'apropava la competició: la final la jugaran l'Athletic... i algun altre equip.

rai hartan nabarmendu ziren arrelari hauek: Zarra, Piru Gainza, Iriondo eta Panizo. Venancio ere gehitu zitzaien 1945ean.

Urte ez hain oparok

XX. mendearen bigarren erdia ez zen aurrenekoa bezain emankorra izan. Sei aldiz irabazi zuen Kopa. Baina denek izan duten kutsu berezia. 1955ekoak, Zarraren agurrarekin egin zuen bat; 1956koa hogeigarrena izan zen; 1958koa aurkariaren etxean irabazi zuen, Real Madrilen zelaian, eta Piru Gaintzaren erretiro urtea izan zen; 1969koa Jose Angel Iribarren aurreneko Kopa titulua

izan zen bat; 1973koa, zarauzitarraen bigarrena; eta 1984koa, orain arteko azkena. Sekulako kalapita izan zen zelaian Bartzelonako eta Athleticoko jokalarien artean, baina istiluak amaituta, behar bezala ospatu ahal izan zuten garaipen hura. Endikak sartu zuen gola.

Lehiaketa bat eta hamaika istorio. Azken batean, klub baten historia. Ligako tituluetatik haratako, kluba handi eta loriatsu bilakatu duen txapelketa. Zerbaitegatik esaten zen Pitxitxiaren garaian esaldi hau Koparen aurretik: finala Athleticek eta beste batek jokatuko dute.

Mister Pentlanden garaiko Athletic, partida baten aurretik. EL CORREO

Euskal Herria eta Herrialde Katalanak elkarrekin independentziara bidean!

Euskal Herria i els Països Catalans junts per la independència!

aralar

esquerra

Athletic eta beste bat

Blasco, Athleticeko atezain handietako bat, baloi bat urruntzen. EUSKAL HERRIKO FUTBOLAREN HISTORIA

Lehiaketa kutuna du Espainiako Kopa Athleticetik. Bere lorpen loriatsuenak horretan lortu ditu: 24 aldiz irabazi du, eta beste 11 bider izan da finalean.

Aitor Manterola

Kopa eta Athletic uzta-
rri bereko bi buru dira. Txapelketa hori eta Bilboko kluba estu lotuta daude. Hasiera-hasieratik hasi baitzen garaipenak pilatzen. Klubak ia-ia sorreratik jo zuten begiz, eta denboraldia joan eta denboraldia etorri, sasoioko helburu nagusia zen Kopa irabaztea.

Urrutira joan behar da lehen garaipenaren berri izateko. 1902an izan zen. Bilbon, bi klub zeuden: Athletic eta Bilbo. Espainiako errege Alfonso XIII.a adin heldutasunera iritsi zela ospatzeko, Koroazio Kopa jokatu zen, eta Bilboko bi klubek bat egin zuten. *Bizkaia* izenarekin jokatu zuten txapelketa hura. Baita irabazi ere. Baina oraindik ez diote eman titulu hura Athletici, klubak askotan eskatu arren. Final hartan,

Bartzelona menderatu zuten Madrillgo zalditegiko zelaietan, eta golegileak Juanito Astorkia eta Ca-
zeux izan ziren.

Hurrengo urtean, 1903an, lehen Kopa lortu zuen *Athletic* izenarekin. Real Madrid zuten aurkari aurreko urteko leku berean, eta izerdi asko botata iritsi zen Kopa Bilbora. Atsedendian 0-2 galtzen ari zen Athletic, baina bigarren zatian iraultza gauzatu zen. Horretan eragin handia izan zuen Astorkia kapitainak. Sekulako esan omen zizkien taldeki-deei atsedendian. 3-2 irabazi zuten gero. 1904an ere Kopa irabazi zuen Athleticek. Modurik errazenean: batere jokatu gabe. Madrillgo taldeak haserretu egin ziren elkarren artean, egutegia tarteko. Finaleko eguna aurretik jarrita zegoen (martxoaren 26a), baina espainiarren haserrea zela medio, atzeratuz joan zen gauza.

Hala ere, aurrez zehaztutako egu-
nean aurkeztu zen Athletic finalera, baina aurkaririk ez zen ageri. Madrildarren arteko kanporaketa Españolek irabazi zuen, eta finala jokatzera martxoaren 30ean azaldu zen. Baina Athletic ez zen joan. Espainiako klubeko presidentek bere taldea jo zuten irabazletzat, baina Madrillgo gainerako taldeek iruzurra zela esan zuten, eta Athletici eman zioten garaipena. Lehen hiru Kopa horietan, zuri-urdinez jokatu zen.

Hurrengo garaipena sei urte geroago lortu zuen. Ordurako zuri-gorri ari zen jokatu Athletic. Baina kasualitatez izan zen. 1909ko Gabonetan, Ingalaterrara abitu zen bilbotar ikasle bat, Juan Elordui. Zuzendaritzak enkargu hau eman zion: 25 elastiko zuri-urdin erosteko, hangoak hobeak zirela-eta. Baina azken egunerako utzi zituen lanak, eta elastikoric ez zegoen ordurako. Zerbait

ekartze aldera, Southamptonen erosi zituen. 25 beharreen 50, eta zuri-urdinen orde, zuri-gorriak, hiri hartako taldearen kolore berekoak. Zuzendaritzak erdiak hartu zituen, eta ordutik da zuri-gorria Athletic. 1910eko Kopa hark aparteko garrantzia izan zuen Bilbon, Donostian irabazi zuen Sporting Klubean aurka —Reala zen, baina urtebeteko antzinatasunik ez zuenez Kopa jokatzeko, beste izen horrekin aritu zen—. 0-1 irabazi zuten bilbotarrek, eta ospakizunak handiak izan ziren. 3.000 lagun egon ziren jokalarien zain Atxuriko geltokian.

Hurrengo hamarkadari ere bide beretik ekin zion, 1911ko Kopa irabazita. Beste hiru bider ere onena izan zen aldi horretan: 1914an, 1915ean eta 1916an. Taldean zen Rafael Moreno, *Pitxitxi*. 1913an inauguratu zuten San Mames, eta hark sartu zuen zelai be-

rriko lehen gola Irungo Racingen aurkako lagunarteko partida hartan. 1915eko garaipenak esanahi berezia dauka. Jokatzeko modua aldatu zuen William Barnes entrenatzaile ingelesak, eta gaur egun ere antzera jokatu duela esaten da. Baina dena ez zen poza izan garaipen haren jiran. Ospakizunik ez zen egin, zale bat hil zelako Deban, trenak harrapatuta. Hurrengo urteko titulua ere berezia izan zen. Hiru aldiz jarraian irabazteagatik, garaikurra jabe-goaan eskuratu zuen Athleticek. Ospakizunak ere balentriaren neurri berekoak izan ziren: ordu-bete behar izan zuten jokalariek geltokitik udaletxera heltzeko.

1921eko finala San Mamesen jokatu zen. 10.000 zale bildu ziren, eta etxeok irabazi zioten Athletico Madrili, 4-1. Bi urte geroago irabazi zuen hamargarren Kopa Athleticek. Mister Pentland entrenatzaile ingelesak fitxatu zuen klubak, eta garaipen berezia izan zen: batetik, 25 urte betetzen zitu-elako Athleticek, eta, bestetik, Pitxitxi hil zelako aurreko urteko martxoan (sukar tifoideak jota);

Landabaso Tailerrak s.L.

Zerbitzu Ofiziala

Mekanika, Elektrizitatea, Txapa eta Pintura

Landabaso Industrialdea z/g - © - Faxe: 94 688 29 71
48370 BERMEO

guztia bat dator filosofiarekin, eta sekulako indarra ematen du horrek. Une berezia da hau, horrelako zerbaiten zain urte askoan egon garelako. Horrek sekulako indarra emango dio taldeari, eta uste dut partida jokatzeko hasiko garela hoteletik zelairako bidean. Zaleek puztu-puztuta eramango gaituzte, eta konfiantza nahiz autoestimua ikaragarria emango die jokalariei.

G Horretan Bartzelona baino gehiago da Athletic, ezta?

E Bai. Beroagoa gara. Haien zaleak ohi-tuta daude halako egoeretara, eta ez diote hainbeste garrantzirik ematen, agian, Kopako finalean egoteari.

G Zer da Athletic?

E Familia handi bat da, horrek dituen ezaugarri guztiekin. Senti-mendu handia dago haren bai-

«Athleticek guzta bat du ona: zaleak, jokalaria eta jende guztia bat dator filosofiarekin»

«Bi zaleriei hau esan nahi diet: taldea animatzeko, baina bestea errespetatzeko»

«Hem esperat molts anys per una cosa així»

Aquest porter va guanyar dues vegades la Copa d'Espanya i va jugar tres finals més. Accepta que guanyar la d'avui és difícil, però no crec que sigui impossible.

L'Athletic ha tingut molts jugadors importants en la seva història, però si demanem als aficionats que esmentin un, molts d'ells mencionaren Jose Angel Iribar. (Zarautz, Gipuzkoa, 1943). És un porter mític, per a alguns el millor que ha hagut mai. Avui dia és el president d'honor del club. Com a tots els aficionats de l'Athletic viu aquesta final de Copa amb gran il·lusió.

Per a la final, preferiries un contrari que no fos el Barcelona?

És una final immillorable, ja que són els equips que més Copes d'Espanya han guanyat. En el futbol hi ha molts reptes, i la final és u més. És només a un partit, llavors pot ocórrer qualsevol cosa. És important arribar frescos, a la final s'ha d'anar amb força, més encara si tens davant el Barcelona.

També ets entrenador, què ha de fer l'Athletic per guanyar al Barcelona?

Hem de jugar amb els nostres trets: força, treball en equip, jugar sense trencar les línees... i també, hem de ser audaços. Si juguem acopinats, no tenim res a fer. A les finals s'ha de ser home de món i actuar amb confiança.

Per a molta gent l'Athletic és molt important, una sentitment especial. L'ambient que ha sorgit al

voiant d'aquesta final així ho demostra.

Quan les coses no marxen bé s'estenen missatges negatius. Però l'Athletic té una cosa bona, que els aficionats, els jugadors i tothom comparteix la mateixa filosofia; i això dona una força increíble. Aquest és un moment especial perquè hem estat esperant molts anys per a una cosa així. Això li donarà una gran força a l'equip i crec que començarem a jugar el partit al sortir de l'hotel, abans d'arribar al camp.

En aquest tema, l'Athletic és millor que el Barcelona, oi?

Sí. Som més apassionats, però els seus aficionats estan acostumat a aquestes situacions.

Què és l'Athletic?

És una gran família amb tot allò que suposa això. Hi ha un gran sentitment, i destacaria la seva pluralitat: darrere de l'Athletic hi ha gent de totes les ideologies, i això vol dir molt en aquest temps que vivim. Té un valor incalculable.

Que signifcat té que l'Athletic arribi a aquest cop a la final?

És un repte més, i aconseguir un objectiu. Fa 25 anys que no som en una final i s'ha esdevingut extraordinari. La gent jove i els nous jugadors estan esperant un esdeveniment així. El club també ho necessitava, ja que

quan poses un objectiu i l'aconsegueixes la gent està més a prop. Sobretot me'n recordo de la joventut i de la canalla; han sentit moltes vegades què és l'Athletic i ara tindran l'oportunitat de veure-ho en viu, en la mateixa final de copa.

Aquesta final, et fa recordar als moments més emocionants de quan eres jugador?

Sí. Aquí és molt bonic arribar a una final. Sempre s'ha dit que l'Athletic és el rei de la copa i això és una cosa que els aficionats el porten endins.

Vas guanyar la Copa dues vegades, en 1969 i en 1973.

Abans de guanyar la final de 1969 vam perdre dues finals. Va ser com respirar de nou, perquè perdre les dues anteriors va ser dur. Tenim una responsabilitat i guanyar la final de 1969 ens va donar aire, va ser com a assolir un objectiu. Després, la rebuda va ser espectacular, va superar totes les expectatives. Veure l'alegria de la gent i estar tots units pel mateix sentitment és gran; no és fàcil explicar-lo amb paraules. Aquestes coses t'entren fins a dins, i no les oblidis mai. Vam donar un tomb per Bilbao amb camió, va ser increíble. Varem jugar aquella final contra l'Elx, la varem guanyar 1-0 amb el gol d'Arieta II. En la semifinal l'Elx va eliminar la Real i va ser una pena. Ens feia il·lusió jugar una final per primer cop entre la Real i nosaltres. A més a més era una època especial. El porter de l'Elx era Josexo Arakistain, amic íntim meu. La segona victòria la varem aconseguir en 1973, 2-0 contra el Castelló. Varem anar més tranquils a aquella final. Érem els favorits i varem guanyar. Madrid és va omplir d'euskaldunes i va haver-hi un ambient excepcional, com sempre. **Es pot comparar l'ambient que es**

creava al voltant de l'equip en aquelles finals i el d'ara?

Creo que cada cop és millor. És diferent perquè ara els mitjans de comunicació arriben a molt més llocs. Però per la resta és semblant o igual. El sentiment era semblant. Ara som més gent i es mouen més aficionats.

Ara és més difícil per l'Athletic arribar a la final de la Copa que llavors?

Potser sí. Sempre ha estat difícil, però s'ha de tenir en compte que ara els altres equips són més forts. Els contraris es preparen millor que abans i tot és més professional.

Què els diries als aficionats que aniran a València?

Ja sabem que han de fer. Els diria que gaudeixin el partit. És un partit difícil i els jugadors ho donaran tot. És guanyar o es perd, que passin un dia bonic i emocionant, com a per guardar-lo a la memòria.

On vas veure la final Athletic-Barcelona de fa 25 anys?

Era al mateix gespa. No em va agradar com va acabar, barallant-se. A més, en aquella final va succeir una cosa curiosa: Argote li va centrar amb la dreita i Endika va marcar gol amb la esquerra. Va ser increíble guanyar a Maradona i companyia. A Bilbao es va organitzar una rebuda extraordinària, amb un volt de gavarra inclosa per la ria. Va sortir gairebé un milió de persones al carrer, va ser molt maco. Els que anàvem dins de la gavarra mai ho oblidarem.

Em pots dir un resultat?

No m'agrada gaire fer això. Enviaria aquest missatge als aficionats de tots dos equips: que cadascú animi el seu equip, però respectant l'altre. Que dintre de la gespa també hi hagi respecte i, si ocorre així, sortirem encantats del camp.

tan, eta anitzasuna nabarmendu-ko nuk: Athleticean atzetik ideologia guztietako jendea dago, eta asko esan nahi du horrek bizi garen garaioan. Sekulako balioa dauka.

G Zer esan nahi du zuretzat Athletic berriz ere finalera iristeak?

E Beste erronka bat da, eta helburua betetzea. 25 urte dira finalean ez gaudela, eta ezohiko bilakatu da. Jende gaztea eta jokalar berriak halako lorpen baten zain zeuden. Klubak ere izugarriko beharra zuen, helburu bat jarri eta lortzen duzuean jendea gertu-goa dagoelako. Gehienbat gaztetxoekin oroitzen naiz; askotan entzun dute Athletic zer den, eta orain edukiko dute aukera bertatik bertara sentitzeko, non eta final batean.

G Jokalari zineneko garai politik gogoan izanal dituzu orain?

E Bai. Oso polita da hemen final batera heltzea. Beti esan izan da Athletic dela Kopako erregea, eta hori zaleen barru-barruan dago. Denek hartu nahi dute parte: etxeetan bandera asko daude ja-

rrita, eta herritarren arteko solasaldietan ere ohikoa da finalaz aritzea.

G Bi aldiz irabazi zenuen Kopa, 1969an eta 1973an.

E 1969ko finala irabazi aurretik, bi final galdu genituen, eta amasa hartzea izan zen guretzat, gogorra izan zelako aurreko biak gal-tzea. Erantzukizuna geneukan, eta 1969koa irabazteak hauspoa eman zigun; helburua betetzea bezala izan zen. Gero, harrera ikaragarria izan zen, aurreikuspen guztiak gainditu zituen. Jendearen poza ikustea eta haiekin bat eginda egotea handia da; ez da erraza hitzekin azaltzen. Barruraino sartzen dira halakoak, ez dira inoiz ahazten. Kamioian eman genuen buelta Bilbon barrena, eta izugarria izan zen. Final hura

G Oduko finaletan taldearen inguruan sortzen zen giroa eta oraingo konpara al daitezke?

E Uste dut gero eta hobea dela. Ezberdina da, orain komunikabideak leku gehiagotara heltzen direlako. Baina beste gainerakoan

Elxeren aurka jokatu genuen, eta 1-0 irabazi genuen, Arieta II.aren golarekin. Finalerdietan Realak kaleratu zuen, eta pena izan zen. Ilusioa geneukan Realaren eta gure arteko finala jokatatzeko. Garai berezia izan zen, gainera. Elxen Josetxo Arakistain zen atezain, lagun mina. Bigarren garaipena 1973an lortu nuen, Castellori 2-0 irabazi-ta. Lasaia goan ginen, konfian-tza handiagorekin. Favoritoak ginen, eta irabazi egin genuen. Madrill euskaldunetz bete zen, eta oso giro ona izan zen, beti bezala.

G Gaur egun Kopako finalera iriste orduan baino zailagoa da?

E Agian bai. Beti izan da zaila, baina kontuan eduki behar da beste taldeak indartsuagoak dire-lara orain. Aurkariak lehen baino hobeto prestatzen dira, eta dena profesionalago da orain.

G Zer esango zenieke Valentzian dauden zaleei?

E Badakite zer egin behar duten. Gozatzeko esango nieke. Oso partida zaila da, eta jokalariek dena emango dute. Galdu edo irabazi, egun polita eta hungigarria igaro dezatela, inoiz ez ahazteko.

G Non ikusi zenuen duela 25 urteko Athletic-Bartzelona finala?

antzekoa edo berdina da. Senti-mendua berdin samarra zen. Orain jende gehiago ere bizi gara, eta zale gehiago mugitzen da.

G Gaur egun Kopako finalera iriste orduan baino zailagoa da?

E Agian bai. Beti izan da zaila, baina kontuan eduki behar da beste taldeak indartsuagoak dire-lara orain. Aurkariak lehen baino hobeto prestatzen dira, eta dena profesionalago da orain.

G Zer esango zenieke Valentzian dauden zaleei?

E Badakite zer egin behar duten. Gozatzeko esango nieke. Oso partida zaila da, eta jokalariek dena emango dute. Galdu edo irabazi, egun polita eta hungigarria igaro dezatela, inoiz ez ahazteko.

G Non ikusi zenuen duela 25 urteko Athletic-Bartzelona finala?

TABERNA MADARIAGA 1979. Tel.: 944-16 23 60. Ogitaltekoak Plater konbinatuak Hanburgesak. Somera, 11. Bilbo

Иперниук Hauspoa. Mensaje claro de hogar (Tobacco) inculcares. Bilbo. 94 619 41 35

1926 EYSKAL ARTISAVTZA. Aupa mutilak! Aupa Athletic geuria! www.artesianivasca.net Plaza Barria, 10 • Tel.: 944 154 238 • info@artesianivasca.net

La Catedral KAFETEGIA - JATETXEA. Urkixo zumarkalea, 102 • Tel.: 94-441 98 46 • 48013 BILBO

Bi aldiz irabazi zuen Espainiako Kopa atezainak, eta beste hiru final jokatu zituen. Gaurkoa irabaztea zaila dela aitortu du, baina ez dela ezinezkoa deritzo.

Aitor Manterola

Athleticek jokalaririk garrantzitsu asko izan ditu bere historian. Baina zaleei bat esateko eskatzen bazaie, askok eta askok Jose Angel Iribar aipatuko dute (Zarautz, Gipuzkoa, 1943). Atezain mitikoa da, inoiz izan den onena batzuentzat. Egun, klubeko ohorezko presidentea da. Athleticen zale oro bezala, sekulako ilusioarekin ari da bizitzen Kopako finalaren inguruko guztia.

■ Bartzelona ez den beste aurkari bat nahiago al zenuen finalerako?

■ Final ezin egokiagoa da, Espainiako Kopa gehien irabazi duten bi talde direlako. Futbolearen erroka ugari izaten dira, eta finala beste bat gehiago da. Partida bakarrera da, eta edozer gerta daiteke. Indar handiz joan behar da finalerara, eta are gehiago, Bartzelona aurrean izanda.

■ Entrenatzaile ere bazara. Zer egin behar du Athleticek Bartzelonari irabazteko?

■ Gure ezaugarriekin jokatu behar dugu: indarra, talde lana, leerroak hautsi gabe jokatu... eta gero, ausartak izan behar dugu. Kikilduta jokatzen bada, jai dago. Finalerako plazagizona izan behar da, eta konfiantzarekin aritu. Ez zaio askorik begiratu behar aurkariari; bestela, jai dago.

■ Athletic berezia bezain garrantzitsua da jende askorentzat. Koparen inguruan sortutako giroarekin agerian gelditu da berriz hala dela.

■ Gauzak ondo ez doazenean, mezu ezkorrak zabaltzen dira. Baina Athleticek gauza bat du ona: zaleak, jokalariek eta jende

Jose Angel Iribar
«Urte askoan egon gara horrelako zerbaiten zain»

LUIS JAUREGIALTZO / ARGAZKI PRESS

artza kinol moda

Alta Elorriaga, 9
Tel.: 94 674 48 99
Lauaxeta, 3
Tel.: 94 615 65 90
artzakirol@euskalnet.net
48100 MUNGIA (Bizkaia)

ANKAPALU BERRIA

LORONO BEHEKOA
LARRABETZU
☎ 94-455 81 97
Faxa: 94-455 88 32
Roberto 605 713 806
Txaro 626 206 197

ESPALOIBALTTZA

**LIBURU, PRENTSA
ETA PAPER-DENDA**

Agirre Lehendakaria, 2
48014 Deustua
94-477 48 72
espaloibaltza@espaloibaltza.com

Kirruñi Janbakoia
7.000 de 7.000 13.000 944.000 627
egunero

kokotak
entsaladak
pl. torbijabak
hamburgerak
enkaraguzko bazkarik
eta aforak

Jaunak
Somera, 10 © 944-164 309

Ogitartekoak

Jokalariak Osasunari final-zortzirenetan sartutako gol bat ospatzen. MONIKA DEL VALLE/ARP

tan zeuden buru-belarri sartuta. Hala ere, joanekoan, iruñean, estu hartu zuten Athletic. Bana-koarekin amaitu zen partida, baina Llorenteren gola luzapenean izan zen. Hamar minutu lehenago sartu zuen Pandianik Osasunarena. Astebete geroago jokatu zen itzulikoa, urtarrilaren 15ean. Aise menderatu zuen Athleticek Osasuna. Partida hasi orduko aurreratu zuen Gabilondok etxeko taldea, eta hogeigarren minuturako 2-0ekoa sartu zuen Velezek. Final-laurdenetan zegoen Athletic, eta ordura arte ilusioa zena gorpuzten hasi zen. Kopako finalerdiak gertu zeuden: beste kanporaketa bat gaudituz behar.

Final-laurdenak Zailena

Berriz ere Lehen Mailakoa aurkaria. Sporting oraingoan. Helburua bat eta bakarra: finalerdiak. Ilusioaren olatuan, sekulako giroa izan zen joaneko partidaren, San Mamesen. Uste zuten Athleticek aurkari txikia izango

zela, baina usteak erdia ustel. Sportingek ia zapuztu zituen amets guztiak. Baina golik ez zuen sartu, eta berdinketan amaitu zen partida (0-0). Ez zen emaitza txarra Athleticek. Urtarrilaren 28an jokatu zen itzulikoa, Gijonen (Espainia). Athleticek zale ugari joan zen, eta etxekoek ere finalerdietan sartzeko ilusioa zuten, Kopako giro paregabea izan zen. Lehen minutuan, Carmelok aurretik jarri zituen etxekoak. Baina atsedenaldirako, Gabilondok berdindu egin zuen. Bigarren zatia hasi eta berehala, David Lopezek erabakita utzi zuen kanporaketa. Athletic finalerdietan zen.

Finalerdiak Gozamina

Ia goia jota zegoen Koparen inguruan sortutako giroa, baina goia harrapatzeaz zegoen. Otsailaren 4an jokatu zen joaneko, Sevillan (Espainian). Euri jasa handia bota zuen Sevillan, eta zelaia urez gainekoa zela jokatu zen lehen za-

tia. Bikain moldatu ziren Caparrosenak, eta 0-1 aurretik ziren atsedenaldira. Llorentek sartu zuen gola. Baina bigarrenen, erabat aldatu zen egoera. Kanporaketa eta ilusio guztiak galtzeaz egon zen Athletic. Zelaiko ura kendu egin zuten atsedenaldira, eta ederki balliatu zuten aukera etxekoek. Lehen gola Duscherrek sartu zuen, eta bigarrena Acostak, luzapenean. Tartean, Iraizozek penaltia ere gelditu behar izan zion Kanouteri.

Hilabete geroago jokatu zen itzulikoa. Historiko bilakatu zen gero. Zaleena ikusgarria izan zen. Javi Martinezek zabaldu zuen bigarren zatia hasi orduko. Eromena. Handik ordu erdira, eromena gozamen. Bi minutuan bi gol sartu zituzten Llorentek eta Toquerok. Lehen zatia amaitu gabe, eta Athletic finalarekin gozatzen ari zen. Bigarren zatian ez zen ezustetarik izan. Finalean zen Athletic. 36. aldiz. Ospakizuna ikusgarria izan zen. Ez baitzen gutxiagorako. Klubaren historian lekua izango du 2009ko martxoaren 4ak.

El camí més difícil

L'Athletic ha hagut de superar 4 eliminatòries per poder arribar a la final, on tots els adversaris han estat de primera divisió: Recreativo, Osasuna, Sporting i Sevilla. Tanmateix, ha hagut de jugar dos cops fora de casa el partit de tornada.

Vuit partits i quatre contrincants. Aquest és el recorregut realitzat per l'Athletic per poder arribar a la final de la Copa. No ha estat pas un camí fàcil. Els quatre contrincants eren equips de la primera divisió estatal i perquè ha jugat dos cops fora de casa el partit de tornada. Potser això dona encara més valor afegit al fet d'arribar a València. Abans l'equip de Joaquín Caparrós va haver de vencer el Recreativo, l'Sporting, l'Osasuna i el Sevilla.

Setzens de final, patint de valent

L'equip va començar el camí cap a València el propassat 29 d'octubre. La cursa arrencava San Mamés. El rival: el Recreativo de Huelva. L'Athletic va imposar-se fàcilment (2-0), però tot i ser un bon resultat per afrontar el desplaçament a Huelva va malgastat nombroses ocasions de gol. Els golejadors de la vesprada van ser Ion Velez i David Lopez, que van marcar durant la primera part. No era un mal resultat, però a Huelva (Andalusia) van estar a punt de pagar molt car el fet d'haver perdonat tantes ocasions. Durant el partit de la tornada, l'equip de Lucas Alcaraz va donar una imatge ben diferent a la de San Mamés i al minut 30 ja tenien l'eliminàtoria empatada, mitjançant els gols d'Alkale i Eren Martin. L'Athletic va patir de valent, però Llorente va marcar quan faltaven 14 minuts i va retornar la calma.

Els vuitens de final, derbi

A la següent eliminàtoria, es van entrecreuar amb l'Osasuna. Derbi. Al partit d'anada, a Iruñea, l'equip roig va fer partit d'Athletic. El matx va acabar amb empat a un, encara que el gol de Llorente va arribar durant el temps afegit. El gol d'Osasuna l'havia fet pujar al marcador Pandiani deu minuts abans. La tornada es va jugar tot just una setmana després, el 15 de gener. L'Athletic va superar fàcilment l'Osasuna. Gabilondo va avançar l'equip de casa només començar el partit i al minut 20 Velez celebrava el 2-0. L'Athletic ja era, doncs, a quarts de final. El que fins aleshores era una il·lusió llunyana començava a prendre forma. Les semifinals de la Copa eren cada cop més a prop.

Quarts de final: el més difícil

I de nou, un rival de primera divisió: l'Sporting de Xixón. I un sol objectiu: posa un peu a les semifinals. Va ser l'Sporting qui quasi esgarra el somni de l'Athletic, malgrat no va saber aprofitar les ocasions de gol a San Mamés i el partit va acabar en taules sense cap gol. El partit de tornada es va jugar el dia 28 de gener a Xixón (Astúries), on els de Caparrós no van començar gaire bé. Al primer minut Carmelo situava l'Sporting per davant. Per sort, Gabilondo va poder empatar abans de la mitja part, reiniciant-se la segona part, David Lopez va deixar sentenciada l'eliminàtoria. L'Athletic, si, ja estava a les semifinals.

Semifinals: el moment de gaudir

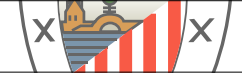
L'ambient de deler de Copa arribava ben bé al final, però encara quedava un pas més. El partit d'anada contra el Sevilla es va jugar el dia 4 de febrer a la capital andalusa. Abans del partit, havia plogut a botes i barrals i el partit es va jugar en un camp ennuagat. Els de Caparrós s'hiv van emmotillar perfectament i abans del descans ja guanyaven 0-1, amb un gol de Llorente tot just abans de xiular el descans. Durant la segona part, però, tot es va torcer. L'Athletic quasi perd les il·lusions i l'eliminàtoria. El terreny havia millorat, l'aigua havia minvat i l'equip local ho va aprofitar prou bé. El primer gol el va fer Duscher i el segon Acosta, a la prolongació del temps afegit. Entre tots dos gols, l'Athletic va patir força i fins i tot iraizoz va parar un penal a Kanouter. Encara que amb un resultat advers, l'eliminàtoria seguia viva per al partit de tornada a San Mamés. Aquell darrer partit es va jugar un mes més tard. I va esdevenir partit històric. Javi Martinez va obrir el camí només arrencant el partit. La bogeria. Mig hora després, la bogeria es transformava en motius per a gaudir. En dos minuts Llorente i Toquero van fer dos gols més. Abans d'acabar els primers 45 minuts, l'Athletic ja estava gaudint de la final. En el decurs de la segona part no va haver-hi cap sorpresa. L'Athletic ja estava a la final. Per 36a vegada.

AUPA ATHLETIC!!! eta AUPA BAI&BY!!!

bai & by

ATHLETIC CLUB-EN
BABESLE OFIZIALA

BILBO. URKULO XIJALDEA, 22. 94 470 18 57
ZAMUDIO. TEKNOLOGI PARKEA 103, ATXIDA. 94 431 89 47
GETXO. ALONDANDI ETORRI, 76 B. 94 491 50 60
CASTELL. ADRIBANO VI, 22. 945 15 71 30
DONOSTIA. PRIM, 34. 943 461 927
IRUÑEA. SAN INAZIO ETORRI, 8. 945 29 14 34
www.baiby.com

Biderik zailena

Zaleak San Mameseko zelaian, finalean sartu izana ospatzen. MONIKA DEL VALLE / ARGAZKI PRESS

Athleticek lau kanporaketa gainditu behar izan ditu finalera iristeko, eta aurkari guztiak Lehen Mailakoak izan dira: Recreativo, Osasuna, Sporting eta Sevilla. Gainera, bi bider jokatu du itzuliko partida etxetik kanpo.

Aitor Manterola

Zortzi partida eta lau aurkari. Horri egin behar izan dio aurre Athleticek Espainiako Kopako finalera heltzeko. Ez du bide samurra izan. Lau aurkariak Lehen Mailakoak izan direlako, eta bi bider etxetik kanpo jokatu behar izan duelako itzuliko partida. Horrek handitu egiten du berez handia dena; finalera heldu izana. Recreativo, Sporting, Osasuna eta Sevilla kanporatu ditu.

Final-hamaseirenak Sufrituz

Iazko urriaren 29an ekin zion Kopako bideari, San Mamesen. Huelvako Recreativo zen aurkaria. Ordurako arazoekin zebilen Espainiako taldea, eta Lucas Alcaraz entrenatzailea fitxatu berria zuten. Aise nagusitu zen Ath-

letic (2-0), baina emaitza ona izan arren itzuliko partidarako, goli gehiago sartzeko aukera asko galdu zituen alferrik. Lehen zatia amaitezako sartu zituzten biak Ion Velezek eta David Lopezek. Ez zen emaitza txarra, baina hainbeste barkatu izana ia-ia garesti ordaindu zuten Huelvan (Espainia). Beste itxura bat eman zuten Alcarazen taldeak, eta ordu erdia betetzerako, berdinduta zeukan kanporaketa, Akale eta Ersen Martinen bidez. Gorriak ikusi zituen Athleticek, baina Llorentek baretu zuten larrialdia, hamalau minutu falta zirela gola sartuta.

Final-zortzirenak Derbia

Osasuna egokitu zitzaion hurrengo kanporaketan. Derbia. Hala-koak berdinduak izaten badira ere, nafarrak ez zeuden Kopan denbora galtzeko. Ligan oso es-
kas ari ziren, eta lehiaketa horre-

berria

Gehigarri berezia
Asteazkena, 2009ko
maiatzaren 13a
www.berria.info

**VISCA
L'ATHLETIC!**

LUIS JAUREGIALTZO / ARGAZKI PRESS

Splitter
#21 Tiago Splitter
TAU CERÁMICA
BASKONIAko
pilota

**lor itzazu
polizak DOAN
Lagun Aroren
mixmas[®]ekin**

GALDE EZAZU:

- _ zure ohiko sukurtsalean
- _ www.seguroslagunaro.com/mixmas
- _ 902 38 08 38

2009/04/01etik 2009/06/30era arteko eskaintza konpainiaren kontratazio-
baldintzen arabera. Egitan diren lehenengo 700 eragiketetara mugatuta.
Beste promozio batzuekin batera erabilezina.

LAGUN ARO
Beti zugan pentsatzen